florile dalbe

"STEAUA CALITĂȚII" Categoria AUR
Premiul Internațional PENTRU CALITATE ȘI EXCELENȚĂ
PARIS 2008
International Gold Award STAR FOR LEADERSHIP IN QUALITY

21 ianuarie, 2022
Nr. 3-4 (4377-4378)
Prețul 16 lei
Fondat: martie 1941
Serie nouă:1990

ISSN 1857-3851
www.floriledalbe.md

săptămânal educativ-cognitiv şi literar-artistic pentru copii şi adolescenți
Fondator: Ministerul Culturii al Republicii Moldova

MAXIMA SĂPTĂMÂNII

Universul e o operă de artă, generându-se pe sine însuşi.

Friedrich NIETZSCHE (1844-1900), poet şi filozof german

Acord liric

Costel ZĂGAN

O zi cât o poezie

Doamne, ninge eminescian
din cuvinte şi din amintire,
ninge cum n-a nins de-un an
peste viaţa noastră cu iubire.

Din cuvinte şi din amintire
Eminescu se-ntrupează iar,
O, năravul nostru din nefire
îl aruncă unii ca pe-un zar!

Eminescu se-ntrupează iar,
ninge cum n-a nins de-un an,
îngerii dau stelele cu var,
ninge, Doamne, eminescian!

Ning cuvinte,vai, şi ning tăceri
din posteritate până ieri.

ORIZONT COGNITIV: De ce? De când? De unde?

DE CE Eminescu este considerat, în acelaşi timp, poet naţional şi universal

Bună ziua, dragă rubrică ORIZONT COGNITIV! Aş dori să aflu răspunsul la o întrebare, care mă frământă în aceste zile de ianuarie: de ce Eminescu este considerat, în acelaşi timp, poet naţional şi universal? Care sunt criteriile de apreciere a universalităţii unei opere literare?

Liliana CORCENCO, elevă în clasa a VIII-a la Liceul Teoretic „M. Eminescu"

or. Leova

Într-adevăr, dragi cititori, Eminescu este primul nostru poet naţional care a înălţat nu doar poezia, ci şi întreaga noastră literatură, în ansamblu, spre piscurile valorilor universale. Prin opera sa, care ocupă un loc de cinste pe poliţa literaturii mondiale, spiritualitatea şi cultura românească s-a arătat demnă de atenţia altor popoare. Parafrazând o spusă ce aparţine lui Eminescu însuşi, el este „măsurariul" civilizaţiei neamului nostru, semnul cert al europenismului unui popor distinct ca entitate etnică.

Prin Eminescu ne deosebim şi, totodată, ne asemănăm tuturor seminţiilor civilizate ale lumii. Ne deosebim, deoarece Eminescu este un poet profund naţional, care a pus la temelia operei sale piatra nestemată a neamului nostru milenar - folclorul. Dar tot prin Eminescu ne înrudim cu celelalte popoare, pentru că opera sa, zămislită în timpul şi spaţiul pe care le exprimă, a ieşit din limitele epocii sale şi ale ţării unde a luat fiinţă, devenind o valoare estetică a întregii umanităţi. În aceasta şi rezidă esenţa universalităţii unui poet naţional. Eminescu izbuteşte un lucru paradoxal: să-i placă omului simplu, graţie concepţiei de sorginte folclorică şi, în acelaşi timp, să-l emoţioneze pe omul rafinat prin forma poetică originală şi conţinutul profund filozofic ale operei sale. Astfel, Eminescu este un poet naţional, pentru că şi-a conceput opera pur românește, a creat în limba română, dându-i acestei limbi niște sclipiri nebănuite.

Dar el este, totodată, şi un poet universal, căci, fiind tradus în limbile a zeci de popoare, este savurat deopotrivă şi de francezi, şi de germani, şi de englezi, şi de spanioli, şi de japonezi, şi de indieni, şi de turci, şi de bulgari, şi de ruşi... Şi asta pentru că strunele sufletului eminescian au vibrat în poezie pe frecvenţa spiritului uman universal. Iată de ce opera lui Eminescu o găsim în multe ţări alături de cea a lui Goethe, Béranger, Novalis, Hölderlin, Rimbaud, Schiller etc., poeţi universali de epocă, clasificaţi drept exponenţi ai romantismului în literatura mondială. Totuşi, probabil, pentru poeţii de talia celor enumeraţi mai sus, inclusiv Eminescu, noţiunea de clasicism sau romantism îşi pierde orice sens. Ei, toţi, au zămislit, pur şi simplu, opere literare de valoare estetică perenă. Prin asta toţi poeţii geniali sunt mereu actuali şi moderni, naţionali şi universali.

Ion ANTON

Numerele 5-6 vor apărea la 11 februarie în ediție cu volum dublu (16 pagini).

ABONAREA — 2022

Rămâneți prieteni ai „Florilor Dalbe"!

Rețineți, „Florile Dalbe" înseamnă:

- *Un colind pentru mintea și sufletul elevilor de la clasa a 2-a până la clasa a 12-a, dar în special pentru cei din ciclul gimnazial;*
- *Un prieten fidel care oferă copiilor și adolescenților cele mai potrivite sfaturi în cele mai delicate situații;*
- *Un profesor subtil de educație civică și moral-creștină, de literatură, istorie, cultură, civilizație, filozofie, ecologie, artă plastică etc;*
- *Un supliment considerabil la manualele școlare;*
- *Un mesager cultural pentru copii și adolescenți.*

Nu mai sta pe gânduri! Consultă, împreună cu părinții, învățătorul sau diriginte-le, catalogul „Poșta Moldovei" și roagă-i să te aboneze chiar acum!

"STEAUA CALITĂȚII" Categoria AUR
Premiul Internațional PENTRU CALITATE ȘI EXCELENȚĂ
PARIS 2008

Relații la tel.: 022-23-37-78; 022-23-41-95.

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pentru persoane juridice:
3 luni – 108 lei,
6 luni – 216 lei,
12 luni – 396 lei.

Pentru persoane fizice:
3 luni – 84 lei,
6 luni – 168 lei,
12 luni – 308 lei.

Condițiile de abonare le găsiți în catalogul „Poșta Moldovei" și pe site-ul www.floriledalbe.md

EVENIMENT CULTURAL

Suită de evenimente de Ziua Culturii Naționale

Cu prilejul împlinirii a 172 ani de la nașterea Poetului Național Mihai Eminescu și a marcării Zilei Culturii Naționale la data de 15 ianuarie 2022, Ambasada României în Republica Moldova și Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău au organizat o serie de evenimente.

INSTITUTUL CULTURAL ROMÂN MIHAI EMINESCU

Ziua a început cu Manifestarea omagială *Al meu nume o să-l poarte...* de la Centrul Academic Internațional „Eminescu” din Chișinău, care a fost transmisă în mediul online și a cuprins comunicări susținute de prof. univ. Cătălin Bordeianu, directorul adj. al ICR Chișinău; dr. Irinel Popescu, președintele Academiei de Științe Medicale din România, m.c. al Academiei Române; prof. univ. Pompiliu Crăciunescu; academicianul Ion Tighineanu, președintele Academiei de Științe a Moldovei; acad. Mihai Cimpoi; acad. Stanislav Gropa și Valeriu Matei, membru de onoare al Academiei Române.

În cadrul manifestării a fost lansat volumul *Maladia lui Eminescu și maladiile imaginare ale eminescologilor*, ediția a II-a, editura Fundației Naționale pentru Știință și Artă, București 2021; coordonatori ai ediției: acad. Eugen Simion și dr. Irinel Popescu (ediția a fost prezentată în aceeași zi și la ședința solemnă de la Academia Română). De asemenea, au avut loc prezentări de noi ediții din opera eminesciană, noi studii critice și reviste consacrate operei Poetului Național.

Tot pe 15 ianuarie, la ora 16.00, la Palatul Republicii din Chișinău, a avut loc un impresionant recital de pian și voce susținut de soprana Alexandra Coman, una dintre cele mai talentate și cunoscute soprane din România, și pianistul Iosif Ion Prunner, care a debutat ca pianist la vârsta de șase ani și în prezent desfășoară o intensă activitate ca pianist concertist și de muzică de cameră în România și în străinătate (Germania, Rusia, Cehia, Elveția). Din program au făcut parte creații ale unor compozitori români de pe ambele maluri ale Prutului: Tiberiu Brediceanu, Ioan Chirescu, Timotei Popovici, Vasile Popovici, Eugen Doga, Ion Aldea-Teodorovici, Doru Popovici, Constantin Silvestri și Clemansa Barberis.

Ziua Culturii Naționale în Republica Moldova a fost marcată și prin alte lansări de carte, concerte de muzică folk, organizate de Institutul Cultural Român „Mihai Eminescu” la Chișinău în colaborare cu Biblioteca Națională a Republicii Moldova și Biblioteca municipală „B.P.Hasdeu” din Chișinău.

Astfel, în data de 14 și 15 ianuarie, iubitorii de literatură au avut ocazia să participe în Sala mare a Bibliotecii Naționale din Chișinău la lansarea celor două volume „Opera Omnia. I.L.Caragiale” - ediția a II-a, editura Vasiliana din Iași, 2021, iar în incinta Bibliotecii municipale „B.P. Hasdeu”, la lansarea ultimelor apariții de carte din colecția „Moștenire” a Editurii Știința. În cadrul manifestării au fost prezentate volumele: 1. *Poezie Europeană Contemporană*, antologie de Valeriu Stancu, traducere de Valeriu Stancu și Maria Stancu; 2. *Sergiu Matei Nica. Scrieri*, 2 volume, ediție de Victor Durnea; 3. *Pan Halippa. Scrieri*, ediție de Mihai Papuc și Ion Negrei; 4. *Grigore Alexandrescu. Scrieri*, ediție de Mircea Anghelescu; 5. *Alexandru Odobescu. Scrieri*, ediție de Corina Popescu.

Cei prezenți au fost delectați și cu un concert de muzică folk pe versuri de Mihai Eminescu susținut de cantautorii: Maria Mocanu, Anatol Rudei și Victor Buriuană, dar și cu un recital de poezie oferit de elevii Liceului „Mihai Eminescu” din Chișinău.

CALEA SPRE ARMONIE

ELEVII ȘI PROFESORII

Cine sunt profesorii pentru elevi? O întrebare la care răspunsul este diferit pentru fiecare. Copiii văd în învățător o persoană care îi ghidează în lumea cunoștințelor pe parcursul mai multor ani. Și în această călătorie contează foarte mult cum este acel profesor sau învățător ca personalitate. Profesionalismul său contează la fel de mult, deoarece ades elevul este oglinda dascălului său.

Maria Zbigli este director al L.T. „Alexandru cel Bun” din orașul Sângera, municipiul Chișinău. Fiind învățătoare de clasele primare, doamna Zbigli activează de doi ani și ca manager, depunând efort maxim pentru asigurarea copiilor cu tot necesarul.

Este un liceu nou cu profesori competenți care formează un colectiv extraordinar de bun și foarte unit. Instituția este foarte solicitată de părinți, iar numărul elevilor crește pe an ce trece ajungând actualmente la cifra de 1450.

„Starea de bine a elevilor este o prioritate pentru mine și consider că ei trebuie să aibă încredere în profesori, să le poată spune despre problemele lor pentru a căuta soluții împreună”, menționează doamna Maria Zbigli.

Atmosfera caldă și încrederea reciprocă dintre elev și profesor sunt cele mai bune condiții pentru reușită.

O bună conducere și organizare asigură o activitate echilibrată și bazată pe respect reciproc. Tot ce se face în folosul copiilor pentru a crește și a se dezvolta într-un mediu avantajos și armonios este meritul fiecărui profesor de la L.T. „Alexandru cel Bun”.

Renata CUPCEA

ÎNTÂLNIRI DE SUFLET

SCRISOARE DE LA MOȘ CRĂCIUN

Vi s-a întâmplat vreodată să primiți scrisori de la Moș Crăciun? Credeți că e imposibil. Totuși o clasă întreagă de elevi, a IV-a „B” de la Liceul Teoretic „V. Vasilache” din municipiul Chișinău, a avut norocul să citească scrisoarea Moșului. Chiar în ajunul sărbătorilor de iarnă, când toți copiii sunt preocupați de gândul: cum se va descurca Moș Crăciun cu lista de cadouri pe care i-au trimis-o încă din toamnă?

Evenimentul neobișnuit a avut loc la filiala nr.1 a Bibliotecii Naționale pentru Copii „I. Creangă”. Aici tinerii cititori, care au venit însoțiți de doamna învățătoare **Inga APOLSCHI**, erau așteptați de scriitorul **Ion DIORDIEV**. Anume el și-a asumat rolul de Moș Crăciun. Așezat la o măsuță plină cu cărți, lângă bradul împodobit cu ocazia sosirii oaspeților de **Victoria GORI**, o bibliotecară foarte dedicată cărților și copiilor, autorul și-a întâmpinat, zâmbind, „nepoții”.

„Cum credeți, de ce lucrul lăsat pe mâine lăsat rămâne?” fără a pierde timpul, i-a întrebat pe copii. „De ce întârziem?”

Vinovatul a fost găsit într-o clipă. El, computerul, le fură minutele prețioase și dorința de a face lucrurile la timp! Ion Diordiev, cu blândețea-i de întotdeauna, i-a sfătuit cum să mai scape de acest amic insistent și să revină la carte, prietena cea mai bună, care nu-i va trăda niciodată. Le-a amintit, pe un ton îngăduitor, să-și pregătească de cu seară ghiozdanul și cele trebuincioase pentru a doua zi. Atunci nimic nu-i va împiedica să le reușească pe toate. Astfel și-a început scrisoarea Moșul.

Au urmat întrebările copiilor, curioși să știe totul despre oaspete: când a scris prima poezie, unde a publicat-o? Cum au reacționat părinții la dorința fiului lor de a se consacra scrisului? A avut momente când era gata să abandoneze cariera de scriitor?

A sosit momentul autografelor!

Dl Ion Diordiev, la fel ca mulți alți colegi de condei, și-a publicat primele creații literare în revista pentru copii „Scânteia leninistă”. A debutat cu cartea de poezii „Soarele și mama”. În timp, firea-i meditativă, analitică, reflecțiile filozofice l-au determinat să abordeze un gen mai puțin practicat în literatura noastră: aforismul, de care a rămas nedespărțit. Dacă a avut sau nu regrete? Bineînțeles, uneori insuccesul îl întrista, însă nu a renunțat niciodată să facă ce-i place, adică să scrie adevărul. „Dacă reușești să alegi dintr-un sac cu pleavă un pumn de grâu, atunci nu te da bătut!”. Acest credo, la fel ca și Biblia, l-au însuflețit mereu și acum, ajuns la vârsta lui Moș Crăciun, Ion Diordiev împarte cu generozitate micilor săi prieteni din înțelepciunea agonisită de-o viață.

Și, întrucât îi sunt tare dragi copiii, autorul le-a prezentat cărțile scrise pentru ei: „Clopoțelul de argint”, „Peștele fără picioare”, „Zâmbetul florilor” și, firește, noua sa apariție editorială „Scrisoare de la Moș Crăciun”. Deschizând cartea cu ilustrații de poveste, aparținând lui **Radu DIORDIEV**, fiul scriitorului, copiii au rămas surprinși să găsească pe una dintre pagini toate acele sfaturi, îndrumări și povețe înțelepte, auzite adineaori din gura Moșului. Doar că înșirate în versuri: *„Nu uitați de omenie,/ Nu uitați de hărnicie, /Fiți mereu copii cuminți,/Ascultați-i pe părinți,/ Ordonați să fiți oricând,/Faceți temele pe-acasă/, Fiți prietenoși în clasă./Numai cel care lucrează/ Visele-și realizează./ Cel cu dragoste de carte /Poate ajunge hăt departe...”*

La finalul întâlnirii, Moșul Ion Diordiev le-a oferit nepoților autografe din desaga sa, urându-le sărbători fericite și un An Nou, plin de bucurii.

Lica MOVILĂ

LANSĂRI DE CARTE

Aurelian Silvestru sau miracolul scriiturii

În ziua lansării cărții „Actorul anonim”, semnată de către scriitorul, publicistul, psihologul și pedagogul Aurelian Silvestru, sala de sport a Liceului de Creativitate și Inventică „Prometeu-Protalent” s-a transformat într-o sală de spectacole, cu respectarea regulamentărilor dictate de pandemie. Fiecare participant a avut „masca” sa la propriu și la figurat, fiind copărtaș al evenimentului. Vernisajul desenelor, măștile teatrale, expoziția de carte și lotul de volume „Actorul anonim”, destinat drept cadou elevilor și invitaților, au întregit ambianța festivă. Prezentarea creației silvestriene s-a desfășurat cu genericul „Aurelian Silvestru sau miracolul scriiturii”.

Îndrumați de către profesorii coordonatori, doamnele Tatiana Melnic, Nelea Croitoru, Dina Danilov și Angela Lungu, elevii au organizat o sărbătoare spirituală deosebită, fiind onorați de prezența academicianului Mihai Cimpoi, a scriitorilor Iulian Filip, Vasile Romanciuc, Ianoș Țurcanu și a jurnalistului Valeriu Saharneanu.

Cei prezenți au fost captivați din start de prestația tinerilor actori, care au înscenat un fragment din romanul „Actorul anonim”, prezentat din diferite perspective: istorică, religioasă, psihologică și a criticii literare.

„Mi-am dorit să fiu actor, să pot juca tot ce trăiește omul – de la umilință până la noblețe...”, a afirmat, la rândul său, autorul.

Patricia Lupu, Romina Țăranu, Sergiu Statii, elevi în clasa a VIII-a, și-au expus impresiile despre romanul „Actorul anonim” într-o pagină de jurnal. Despre metaficțiunea istoriografică și imaginea panoramică a personajului Nero au vorbit Elizabeta Nichiforova și Sebastian Leșco, elevi în clasa a IX-a. Reflecțiile religioase în romanul vizat au fost explicate de părintele Ioan Cosoi. Despre dimensiunea psihologică reflectată în roman ne-a relatat Nicolae Țurcanu, elev în clasa a X-a.

Relația cititor-scriitor în romanul „Actorul anonim” a fost elucidată prin prisma cititorului-model și a celui empiric de către elevele Cătălina Petrov, Lucreția Boța și Cristiana Medeleanu din clasa a IX-a și, respectiv, din clasa a XII-a.

Pe parcursul acestei întâlniri a domnit Cuvântul, dar și pauzele muzicale la fel de inspirate și riguros selectate, ce au completat atmosfera laborioasă susținută de tinerii cititori-cercetători. Nicole Colbea și Anastasia Pereteatcu, eleve în clasa a VIII-a, au interpretat: „Sonata” lui Dmitro Bortnianscki și, respectiv, „Valsul” din filmul „Gingașa și tandra mea fiară” compus de Eugen Doga. Miron Rareș, elev în clasa a V-a „C”, ne-a delectat auzul cu un „Dans” de Șurovschi interpretat la pian. Romina Țăranu din clasa a VIII-a a cântat piesa „Galbenă gutuie”, transferându-ne în lumea magică a sărbătorilor de iarnă cu amintiri din copilărie. În acest context tinerii artiști au cules aplauze binemeritate.

Elevii Nicole Colbea, Amelia Beleuța, Patricia Țepordei, Ilinca Maniuc, Milena Ciorici, Viviana Grati au descoperit firea personajelor prin intermediul desenului. Andreea Mahu din clasa a XII-a s-a pomenit față-n față cu măștile create grație imaginației. Prin cele scrise ilustrul scriitor Aurelian Silvestru ne-a teleportat în Antichitate, apoi ne-a readus la realitatea modernă. A fost o călătorie plină de farmec, cugetare, rostire și punere pe gânduri. „Important e ca fiecare să-și joace rolul predestinat!”, avea să afirme în final criticul literar Mihai Cimpoi.

Tamara PERETEATCU

Lumina spiritului

MAXIME ŞI CUGETĂRI de Octavian PALER

- Viața unui om este o gură de aer.
- Destinul lucrează prin amănunte.
- Bătrân, Hals dă impresia că și-a pierdut verva. Dar au fost descoperite la el douăzeci și șapte de nuanțe de negru.
- Arta, s-a zis, este cel mai scurt drum de la un om la altul. Probabil, tot ea este și cel mai scurt drum de la om la el însuși.
- Dacă poți să iei pe cineva de mână, să-l îmbrățișezi sau doar să-l bați pe umăr... Bucură-te, niciodată nu te vei simți singur.
- Orice paradis nu poate fi decât o mare simplitate.
- Am învățat că poți continua încă mult timp după ce ai spus că nu mai poți.
- A iubi înseamnă, poate, a lumina partea cea mai frumoasă din noi.

Ianoș ȚURCANU

CUVÂNT MAGIC

Este un cuvânt pe lume,
Sună ca o rugăciune:
E cuvântul Mulțumesc,
Toți copiii îl rostesc.
Numai de îl spui, îndată
Te respectă lumea toată.
Scurt cuvântul, dar cu rost,
Să-l ții minte pe de rost.
E-adresarea cea mai simplă,
Dar de îl rostești se-ntâmplă
Că în jur toți îți zâmbesc –
Cuvânt magic: Mul-țu-mesc!

Când ai șapte ani de-acasă,
Iar purtarea ți-e frumoasă
Și ție, bine-nțeles,
Ți se zice Mulțumesc!
Mulțumesc!, ca apă dulce,
Mulțumesc! mereu aduce
Gând curat și minunat
Pentru omul educat.
Este un cuvânt pe lume
Plin de multă-nțelepciune,
Toți copiii îl rostesc.
Ce cuvânt e?... Mulțumesc!

COPII DOTAȚI

ZĂPADA ÎNGERILOR

Iarna are un loc aparte în sufletul meu. Dincolo de fereastră e o lume miraculoasă. În lumina felinarului din stradă vezi cum lacrimile îngerilor cad înghețate la pământ. În satul meu căldura o simţi abia când se așterne uşor, ca o plapumă prima zăpadă, zăpada îngerilor acoperind în alb drumurile, peste o habă de vreme întroienind casele şi copacii.

Iarna îmi aduce aminte de copilărie, de clipele tainice pe care le așteptam cu sufletul la gură cum aşteptţi poate numai ziua de naștere, ori sărbătorile de Crăciun care ne strâng pe toţi acasă la o masă mare și luminoasă.

În această atmosferă înălțam imnuri de slavă nou-născutului, Pruncului Sfânt. Mai târziu, noi, copiii, mergeam împreună, colindând satul și vestind această mare minune.

Din ceruri coboară lin binecuvântarea praznicului Nașterii Domnului. Se așterne căldura, lumina, bucuria, mângâierea și sufletul îți tresare înduioşat. Tresare de faptul că s-a născut un nou împărat, atunci când tot pământul se cutremura, îngerii lăudau, magii daruri aduceau şi păstorii cu steaua călătoreau…

Desen de Ana Boghean, elevă în clasa a III-a, or. Drochia

Desen de Ana Cojocaru, elevă în clasa a III-a, or. Drochia

Desen de Samuel Goncear, elev în clasa a II-a, or. Drochia

Olga GONCEAR,
profesoară de arta plastică,
Centrul de Creație a Copiilor
or. Drochia

EȘTI FERICIT CÂND DĂRUIEȘTI

Sărbătoarea Crăciunului este un moment unic în care ne încălzim sufletele cu iubire și bucurie. Pentru învârtecușii din clasa a III-a ,,B'' de la Gimnaziul ,,N. Costin'' din capitală participarea la acțiunea de caritate Caravana de Crăciun a devenit o frumoasă tradiție. În timpul sărbătorilor de iarnă, acești elevi inimoși, îndrumați de doamna învățătoare **Inga TOFAN**, au trimis o rază de lumină și speranță în casa unei familii cu cinci copii din satul Țânțăreni, raionul Anenii Noi, dar și micilor membri de la Centrul pentru Copii ,,Curcubeul Speranței'' din orașul Vadul lui Vodă, mun. Chișinău.

Copiii au pregătit cu drag surprizele, adunând în pachete rechizite școlare, obiecte de igienă, produse alimentare, jucării destinate semenilor mai triști ca ei. Mesajele de mai jos fac dovada sincerității și generozității lor.

,,Crăciunul ne face mai buni, ne trezește dorința să împărțim prietenie și iubire celor care au nevoie de susținerea noastră. În aceste zile, vrem să le facem acestor copii viața mai veselă, mai frumoasă.''

Camelia CARP

,,Ne simțim mai buni, mai liniștiți, mai frumoși, atunci când primim și dăruim dragoste.''

Daniel TESLARI

Bunicii la săniuș

Eu am fost la bunicuța
Să mă dau cu săniuța
Și surpriza mi-a fost mare
Să privesc cum vin la vale
Amândoi, cu săniuța,
Bunelul și bunicuța -
Ambii veseli și zglobii,
Parcă erau doi copii.
Ce pot să vă spun aici?
Mă mândresc
cu-ai mei bunici!

Cristian CROITORU,
elev în clasa a II-a „B"

mun. Chișinău,
Liceul Teoretic „G. Meniuc"

Desen de Iulia BORTA, elevă la Școala de Arte Plastice, or. Edineț

Glume

- Mămico, ai câteva fire albe în păr, zice Dumitraș.
- Părinții întotdeauna încărunțesc din cauza că nu-i ascultă copiii.
- Acum înțeleg de ce bunicuța a încărunțit, sărmănica...

* * *

- Copii, cine știe ce este mamutul?
- Elefantul care a trăit înaintea noastră, domnule învățător!

* * *

- Sorine, dacă te rătăcești în pădure și nu ai busola la tine, cum afli unde e sudul?
- Simplu, doamnă învățătoare, dau o fugă acasă și o iau.

* * *

- Romică, te lăudai că ai o sănătate de fier și, când colo, ieri medicul îți lua pulsul.
- Nu-i adevărat, a vrut doar să-și verifice ceasul după pulsul meu.

C. RADES

FULGUL

Pe obraz, pe nas, pe umăr
Tot cad fulgii fără număr.
S-a oprit în palmă unul,
Iute, iute închid pumnul.

Desfac pumnul,
Unde-i fulgul?

Am în mână-un strop de rouă
Sau un bob de apă?
Plouă?
S-a topit în mâna mea
Ca o lacrimă de nea...

Desen de Daria Kolieva, Școala de Arte Plastice, or. Edineț

Vlad PAOMI

LA DERDELUȘ

- Azi avem zi de săniuș! a anunțat Dana. Mergem la derdeluș!
- Hai! Hai! Hai!
- Hai, a zis și Șarmi, deși nu știa ce este un derdeluș.

Dulci pregătiri.

Când au ajuns pe o pantă înzăpezită, Dana a ordonat:

- Foc la ghete, adică la tălpile săniilor!

Patru săniuțe au pornit cu viteză mare la vale.

Șarmi alerga de fiecare dată la deal și la vale pe pârtie și lătra de răsunau împrejurimile:

- Nu dați foc la sănii! voia să spună. Săniuțele nu sunt făcute pentru a face cu ele focul!

A durat până la chindii.

Obosite și fericite, surorile au venit acasă și povesteau pe întrecute peripeția zilei.

- Eu am mers în trenuț! a zis Ana.
- Eu am mers pe burtică! a zis Lola.
- Eu am mers de-a rostogolul, a zis Dola.
- Suntem tare obosite! au oftat toate.
- Și eu! a zis Șarmi. M-am dat cu săniuța de mă dor toate picioarele!

Fetele au înțeles ce a vrut să spună cățelușa.

- Bine, Șarmi! Îți vom cumpăra și ție săniuță!

(Din cartea „Povești cu Șarmi")

Hai să ne jucăm!

IARNA, CU SANIA

La acest joc participă două echipe alcătuite din 5-7 copii. Membrii echipelor se aliniază într-o coloană, cu fața spre linia de plecare. Trei participanți din fiecare echipă se pregătesc să-și ocupe locurile: unul dintre ei se poziționează în fața saniei („calul"), altul se așază în sanie („boierul"), iar al treilea, în spatele saniei („vizitiul"). La semnalul arbitrului, sania începe să se deplaseze spre finiș, apoi face cale întoarsă. La sosire, jucătorii fac schimb de rol: „calul" pleacă la capătul coloanei, „boierul" iese în față, cedând locul „vizitiului". Jocul este continuat de următorii membri ai echipei. Competiția ia sfârșit, atunci când primul „cal" se va plimba cu sania „boierește". Câștigă echipa care a îndeplinit toate condițiile jocului în termenul cel mai scurt.

EȘTI ISTEȚ?

Găsește doi fulgi identici. Trimite răspunsul la redacție și participă la un nou concurs al celor isteți. La sfârșit de an ai putea să te alegi cu un cadou!

Coordonator de pagină: **Lica MOVILĂ**

ÎN MEMORIAM: Teodora BRAGĂ – 80 de ani de la naştere

Poezii pentru copii şi adolescenţi de Teodora BRAGĂ (1942-2014)

Vară, adă ploile!

Vară, adă ploile,
Scaldă toate florile,
Să mă scald şi eu cu ele,
Să te-aud cântând mereu:
„Cele rele să se spele
De pe trupuşorul tău...”

Vară, adă soarele,
Creşte-ne răzoarele;
Eu să cresc s-ajung alune
Din alunul care-l suni:
„Cele bune să se-adune
Pentru copilaşii buni...”

Puişorii

Ţiu, ţiu, ţiu! ureche spartă,
Păpădia se întartă
Şi foieşte, guralie –
Că mi-s pui, nu păpădie.
Doi aici
Şi colo trei –
Câţi sunt puişorii mei?
De atâta hărmălaie,
Când pornesc de-a dura toţi,
Vin grămadă, saltă claie –
Şi mai numără-i de poţi.

Gutuia

Ce-a vrut luna?
Ce-o fi vrut,
Că pe crengi s-a aţinut,
Cu dulceaţă s-a umplut
Şi gutuie s-a făcut?

Uite-o-n pom se leagănă –
Tot a lună seamănă,
Uite-o-n casa noastră
Luminează la fereastră.

Păcatul florii e mai greu

Păcatul florii e mai greu,
mai negru
Decât al meu c-am îndrăznit
să cânt...
Şi dacă floarea-i sfântă şi curată –
Şi cântecul acesta este sfânt.

Că mi-l ascultă apele şi piatra
Şi vântul se opreşte lângă el,
Cu duhul lui se încălzeşte vatra
De unde saltă spicul până-n cer.

Nu vă miraţi

Nu vă miraţi că ochii nu-s ai mei,
Ci merg pe stradă
singuri-singurei –
Cu sufletu-mi ce arde viu în ei;

Nu vă miraţi că pasul nu-i
al meu,
Ci deapănă un vrej de curcubeu
Din bucuria tuturor mereu;

Nu vă miraţi că trec şi nu vă văd
Şi nu ştiu-n care lume mă repăd:
Pe voi vă caut şi viu, şi îndărăt!

Nu vă miraţi că m-am oprit
în prag
Şi nu mai ştiu la cine vrui să trag,
Căci un meleag de oameni –
tot mi-e drag...

Piatra

...Din cine ştie care munte
S-a rupt şi-aice a ajuns,
De-mi stă în gânduri ca o frunte
Şi grea ca un păcat ascuns.

Am un sâmbure...

Am un sâmbure de dor,
Dacă-l pierd – mă trec şi mor,
Şi mă rog de vânturi multe
Când or bate să m-asculte:
Nu mi-l ieie-n faptul nopţii
Când trec nori cu bezna morţii,
Când e codrul trist şi negru
Şi nu-l pot vedea întregu,
Nu-i văd ramul cum se pleacă
Şi nici frunza cum o joacă...
Ieie-mi-l când roua-n ghindă
Cheamă soarele s-o prindă,
Când coboară-amiaza-n vale
Şi s-aşterne umbra-n cale, -
C-am să văd unde l-a duce
Şi-n ce iarbă-o să mi-l culce;
A da colte din pământ –
Veselă o să mă zvânt,
Voi căta să-l văd haiduc –
Nici n-oi şti că mă usuc.

Ce mi-ai dat, pământule...

Din podoaba ta frumoasă
Ce mi-ai dat, pământule?
Dorul ce m-a dus de-acasă
Zilele să-mi vânture.

Şi-s făclii de dor copacii –
Ducerii, dezlegerii –
Cum răsar ca să-mi îmbrace
Pribegia trecerii.

Toamne vin de-şi scutur ceara,
Ape reci s-o-nfrigure:
Suflet nalt, topit cu para
Dorului, să picure.

Firea mea de om – ajunsă
Zbucium blând cărărilor –
E şi-n creanga ta, pătrunsă
De suflarea zărilor.

Caisul în sâmbure închis

Exigentă din fire, **Teodora Bragă** nu se grăbeşte să-şi editeze versurile în volum, iar cărţile sale văd lumina tiparului la o diferenţă de 7-8 ani: ***Pragul*** (1980), ***În spaţiul unei raze*** (1988), ***Albastru arhaic*** (1995). În creaţia sa poeta îşi descoperă, impetuos şi totodată cu reticenţă, un suflet însetat nu doar de grandoarea cerului, ci şi de profunzimea solului din care i se trag rădăcinile. În volumul ***Albastru arhaic***, tipărit la editura Hyperion din Chişinău în grafie latină, poemele ei rânduite în tradiţionala structură clasică, adică respectând şi normele ortografice, şi rima, şi ritmul, şi limpezimea sensului, se intersectează cu mai multe glose, acestea fiind percepute, de fapt, ca nişte veritabile miniaturi poetice în proză: *Cuvintele bunicilor mei, pe care le credeam bătrâne, iată-le că vin caste la cununie ca miri îndrăgostiţi, fără să mă întrebe. Face-le-ar Dumnezeu cugetul şi gura mea biserică să le ţină cununia, să mi se împărtăşească sufletul cu tăria lor de vin şi de mintă, să-şi tămăduiască rănile cu apa lor vie(...). Cuvintele îmi sunt fructul sublim din Pomul Vieţii din care muşc cu lăcomie fără frică de osândă şi le simt că mustesc la rostire ca roadia coaptă...*

Poeta debutează însă cu placheta de versuri pentru copii ***Vară, adă ploile*** (Editura „Literatura artistică”, Chişinău, 1979). Scrise pe înţelesul unei minţi de copil şi trecute prin aerul sensibilităţii inocente de fire poetică, aceste poezii scot în lumină ceea ce constituie esenţa vieţii şi a fenomenelor din preajmă: soare, plai, flori, gâze, seară, nori etc. Încărcătura metaforică a versului din cântecul de leagăn ***Nani, nani, surioară*** este una suavă, proaspătă şi plină de candoare, sentiment care poate fi declanşat doar de lectura unor opere clasicizate: *Nani, nani, surioară,/ Să creşti mare într-o vară,/ Nu te-adorm de joacă lungă/ Şi de seara care suie,/ Te adorm să te ajungă/ Şi-acel bine care nu e./ Te adorm să-ţi vină visul/ Care încă nu e vis,/ Să te legene caisul/ Încă-n sâmbure închis./ Şi să creşti bălaie zână/ Ca brânduşa din ţărână.* Incontestabil, intenţia personajului liric de a o adormi pe copilă pentru a-i aduce visul „care încă nu e vis”, ca să o legene apoi „caisul încă-n sâmbure închis” este o revelaţie poetică pe care nu orice poet e vrednic s-o făptuiască. O adevărată reverie cosmogonică realizează Teodora Bragă în poezia ***Luna***: *Ca o cloşcă arămie/ Şi cu puişorii mulţi/ Ieşe Luna pe moşie/ Cu steluţii ei desculţi./ Şi din pajiştea înaltă/ Când şi-apleacă ochii-n jos,/ Vede puii toţi în baltă/ Şi se uită sperios:/ Care-s dragii să-i dezmierde -/ Cei din apă?/ Cei de sus?/ Peste patru zări îi pierde/ Duşi de-a dura spre apus...*

În ideea că toate poeziile din această carte alcătuiesc în structura lor un ciclu din patru anotimpuri, autoarea îşi încheie cartea cu poezii ce ţin de sărbătorile de iarnă. Una este ***Colindă mică***: *Venim din câmpia dalbă,/ Unde zarea-i ca de nalbă./ Hai, deschideţi mare crugul/ Şi cinstiţi belşugul:/ Noi suntem fire de grâu/ La mijloc prinse cu brâu,/ (...)De colac ni-e sufletul,/ De noroc ni-e umbletul.../ Vă dorim s-aveţi de toate./ La mulţi ani cu sănătate!* Iar cealaltă, ***În jurul bradului***, este un fel de strigătură pentru copiii care horesc în jurul Pomului de Crăciun: *- Ne-acuprindem toţi voioşi,/ Ca merele sănătoşi,/ Ca şi grâul mlădioşi.../ - Din aceste sărbători/ Creşte-om zâne şi feciori,/ Ca din basme crăişori...*

Visul poetei, care încă nu era vis, ajunge să se realizeze, totuşi, în cărţile sale, ca o caisă coaptă în pomul rămas mai mult în sâmbure închis.

Veronica BOLDIŞOR

Desen de Daniela Groza, elevă la Şcoala de Arte Plastice, or. Edineţ

PATRIMONIU

Nr. 1 (341)

CODUL DE LEGI AL DACILOR

LEGILE BELAGINE-LEGILE FRUMOASE (I)

1. Dincolo de curgerea timpului şi de cugetarea zeilor, este Focul cel Viu şi Veşnic, din care vin toate şi prin care fiinţează toate cele ce sunt. Totul şi nimicul sunt suflarea Sa, golul şi plinul sunt mâinile Sale, mişcarea şi nemişcarea sunt picioarele Sale, nicăieri şi peste tot este mijlocul Său, iar chipul Său este lumina. Nimic nu este făptuit fără de lumină şi tot ce vine din lumină prinde viaţă şi ia făptură.

2. Precum fulgerul aduce lumina şi din lumină tunetul şi focul ce se revarsă, aşa este şi gândul omului, el trece în vorba omului şi apoi în fapta sa. Deci, ia aminte la asta, căci până la focul ce arde trebuie să fie o lumină şi un tunet. Lumina omului este gândul său şi aceasta este averea sa cea mai de preţ. Lumina prinde putere prin cuvânt, iar voinţa omului aprinde focul prin care se făptuiesc toate cele ce sunt în jurul său.

3. Fii ca muntele cel semeţ şi ridică a ta lumină mai presus de cele ce te înconjoară. Nu uita că aceiaşi paşi îi faci în vârful muntelui ca şi în josul său, acelaşi aer este sus ca şi jos, la fel creşte copacul în vârf de munte ca şi în josul său, la fel luminează soarele piscul cel semeţ ca şi pământul cel neted.

4. Fii cumpătat ca pământul şi nu vei duce lipsă de nimic. Creanga prea plină de rod este mai repede frântă de vânt, sămânţa prea adâncă nu răzbate şi prea multă apă îi stinge suflarea.

5. Ia aminte la copacul cel falnic, cu cât este mai înalt, cu atât rădăcinile sale sunt mai adânci în pământ, căci din pământ îşi trage tăria, nu uita asta. Cu cât te ridici mai mult, cu atât trebuie să cobori mai mult, căci măsura ridicării este aceeaşi cu măsura coborârii.

6. Puterea omului începe cu vorba nerostită, ea este asemeni seminţei care încolţeşte, nici nu se vede când prinde suflare de viaţă. Lumina seminţei este cea care o ridică, pământul este cel ce-i dă hrană, apa îi dă vigoarea, iar răbdarea o îmbracă cu tărie.

7. Priveşte râul şi ia aminte la învăţătura sa. La început este doar un firicel de apă, dar creşte tot mai mare, căci vine de la ce este mai mare, şi lucrurile aşa trebuiesc împlinite, prin firea lor.

Asemenea este şi gândul cel bun şi drept rânduit, el îşi face loc printre pietre şi stânci, nu ţine seama de nimic, îşi urmează drumul şi nimic nu-i stă în cale. Apă cu apă se adună, iar împreună puterea este şi mai mare.

8. Ia seama de taina aceasta şi nu o uita, acel firicel de apă ştie unde va ajunge, căci una este cu pământul şi toate cele ce-i vin în cale nu îl pot opri până la sfârşit. Astfel să iei seama la gândul tău unde trebuie să ajungă şi vei vedea că nimic nu stă în calea sa. Să-ţi fie gândul limpede până la sfârşit; multe se vor ivi în calea sa, căci firea lucrurilor din jur este mişcătoare asemeni apelor. Apă cu apă se întâlnesc, pământ cu pământ şi munte cu munte.

9. Ia seama la gândul cel rău, fereşte-te de el ca de fulger, lasă-l să se ducă precum a venit, căci te-ndeamnă la lucruri nefireşti. Fereşte-te de vorbele deşarte şi de neadevăr; sunt ca pulberea câmpului ce-ţi acoperă ochii, ca plasa păianjenului pentru mintea şi sufletul tău. Ele te îndeamnă la trufie, înşelăciune, hoţie şi vărsare de sânge, iar roadele lor sunt ruşinea, neputinţa, sărăcia,boala, amărăciunea şi moartea.

(Va urma)

RONDELURILE CETĂŢILOR

Ion ANTON

TIGHINA

Vai, cum se luptă secolii aici
Pentru hotarul neclintit al ţării!...
„Tighina e cetate din bunici…”,
Îşi ceartă Petru Rareş grănicerii.

Şi Ioan-Vodă cu ai săi voinici
Din citadelă-alungă ienicerii…
Vai, cum se luptă secolii aici
Pentru hotarul neclintit al ţării!

Pentru hotar şi-onoare de amici
Ce nu cer vamă pentru ajutor,
Nu bărbieresc istoria cu-n brici
De ceea ce nu le convine lor…
Vai, cum se luptă secolii aici!

1992

DICŢIONAR explicativ

(Continuare din nr. 39-40 din 17 decembrie 2021)

B

- **bol** – vas de formă emisferică, apărut în ceramica diverselor epoci istorice.
- **bolniţă** – (în trecut) spital, infirmerie (pe lângă o mănăstire sau un aşezământ de binefacere.
- **bolşevic** – membru al unei grupări conduse de Lenin care urmărea obţinerea şi menţinerea puterii prin violenţă.
- **bolşevism** – regim dictatorial instaurat în Rusia după lovitura de stat din octombrie 1917, a cărui doctrină a fost pregătită anterior de Lenin.
- **bonapartism** – sistem de guvernare în care puterea a fost deţinută de dinastia fondată de Napoleon.
- **bonapartist** – adept al regimului politic instaurat de Napoleon.

(Va urma)

Concurs: LONGEVIVUL DE LÂNGĂ NOI

STRĂBUNICA VARVARA

Străbunica Varvara este un model de omenie, bunătate, răbdare şi înţelepciune pentru mine şi surioara mea mai mică. Are 94 de ani, dar sufletul ei veşnic blajin mă îndeamnă să cresc frumos şi s-o bucur mereu. Când vin în ospeţie la ea, mă întâmpină, mai întâi, cu zâmbetul pe buze, apoi mă întreabă ce noutăţi mai am în viaţa mea şcolară. Se bucură sincer de succesele mele la învăţătură. Se întristează însă dacă apar probleme în familia noastră.

Străbunica Varvara s-a străduit mereu să le cultive copiilor, nepoţilor şi strănepoţilor săi răbdare şi bunătate sufletească. E o străbunică contemporană, minunată, un om cu suflet generos, care mi-a dăruit căldură şi dragoste părintească. Anume de la părinţii mei, de la bunicii mei, de la străbunica mea am învăţat să preţuiesc munca şi adevărul, omenia şi dreptatea, modestia şi bunul simţ în comunicarea cu prietenii mei. Ea mă îndeamnă să pun preţ pe timpul destinat studiilor şcolare. Aş putea s-o compar cu un mag care ştie întotdeauna cum să ne facă să ne simţim fericiţi în familia noastră. Vocea ei calmă şi plăcută mă linişteşte şi mă face să mă simt cu adevărat încrezătoare în puterile mele. Ea este îngerul păzitor care nu permite răului şi neîncrederii să pătrundă în sufletul meu de copil. Străbunica Varvara mă îndeamnă să muncesc cu străduinţă la şcoală, să alung lenevia cât mai departe de mine, să mă gândesc de pe acum la viitorul meu, să nu-mi amărăsc părinţii, bunicii şi nici pe ea.

Când are un pic de timp liber, străbunica îmi povesteşte despre copilăria sa. Frumoşi ani, pe de o parte, şi grei, pe de alta! Ochii ei ba zâmbesc, ba lăcrimează. S-a născut în anul 1927, deci a copilărit în România Mare. Dar când a împlinit 13 ani, Balaurul Roşu de la Est a năvălit şi i-a furat şi ţara, şi adolescenţa. Apoi peste tinereţea ei amărâtă s-a abătut o urgie şi mai mare: cel de-al Doilea Război Mondial. A urmat foametea, deportările, colectivizarea forţată… Toate au trecut prin viaţa străbunicii mele. Apoi ea îmi vorbeşte cu drag despre străbunicul Leonte. Cu el şi-a întemeiat o familie şi a înfruntat toate nevoile vieţii. În doi şi-au crescut şi educat cu răbdare copiii. Când aceştia au devenit maturi, străbunicii Varvara şi Leonte s-au interesat mereu de viaţa lor, i-au susţinut în toate după posibilităţi.

Străbunica Varvara Mafteuţă cu strănepoatele Paula şi Monica Rotaru

Străbunica mea e plină de poveţe şi eu nicicând nu mă plictisesc s-o ascult şi s-o admir. Ea îmi spune mereu că orice om trebuie să aibă rădăcini la el acasă. Să-şi iubească sincer părinţii, bunicii, să-şi iubească familia, rudele, prietenii locul de baştină. Căci omul fără rădăcini poate fi luat de vânt şi purtat ca o scamă prin lumea întreagă, încât viaţa lui să pară lipsită de sens.

Ce fericită sunt că am o asemenea străbunică!

Paula ROTARU,
elevă în clasa a IV-a „A”
la Şcoala Primară „Haralambie Corbu”
s. Dubăsarii Vechi,
r-nul Criuleni

Fotografie şi suport consultativ:
Valentina AGRECI, bibliotecară la Şcoala Primară „Haralambie Corbu”

Coordonator de pagină: Ion ANTON

POVESTIRI DE SEAMA VOASTRĂ

Emilia PLUGARU

Cadoul de Crăciun

E noaptea de Ajun. Bradul și-a aprins luminițele. Jucării strălucitoare, de toate culorile zâmbesc, fericite, aninate de crenguțe; un clopoțel de argint le șoptește din când în când: „Cling, cling, aveți răbdare, acuși vine Moșul”. În casă miroase a frunze de brad, a pâine, a sarmale, masa e pregătită și toată lumea e în așteptarea bătrânului.

– Tăticule, întreabă micuțul Marcel. Unde e? De ce întârzie? Dacă nu vine?

– O să vină, îl liniștește tata. Probabil, acum e la fetița din apartamentul vecin. Părinții ei sunt plecați… Există atâția copii pe la care neapărat trebuie să treacă Moșul… Nu te îngrijora. Ce ai vrea să-ți aducă de data asta?

– O mașină mare, mare!

– Minunat, zâmbește tata. Și ce vrei să faci cu mașina?

– O să i-o arăt lui Păvălaș… Dar nu i-o dau să se joace! Moșul niciodată nu-i aduce cadouri frumoase. Anul trecut a primit o minge de cauciuc, dar parcă acesta e cadou? se bucură Marcel, dar tata se întristează.

– Uneori, zice el, o minge mică de cauciuc e un cadou mai scump decât orișice mașină mare. Cadourile, dragul meu, nu le primești ca să te făliești. Un cadou e o amintire… Iar jucăriile trebuie să le împarți cu prietenii. Mai ales, cu acei care nu prea le au…

– Tăticule, întreabă Marcel, când erai mic, ce cadou îi cereai lui Moș Crăciun?

– Păi… răspunde tata, acuși îți arăt.

Apoi pleacă și revine cu o cutie:

– Iată, privește! E primul cadou pe care l-am găsit sub brădușul de plastic ce îl aveam în casa în care locuiam împreună cu bunica.

– O minge de cauciuc? face ochii cât cepele Marcel.

– Da. O simplă minge de cauciuc. Însă… e simplă doar la prima vedere. De fapt, e o minge fermecată… Cândva îți voi spune o poveste tristă. Acum du-te și te joacă!

Daniel, tatăl lui Marcel, privește bradul împodobit de sărbătoare, înalt până în pod și ochii i se umplu de lacrimi. În copilărie nu a avut parte de un asemenea brad. Înainte, de Crăciun, bunica scotea de pe undeva brădușul de plastic. Îl învălătucea cu fâșii strălucitoare, agăța singura jucărie de sticlă, iar din foi de hârtie tăia o mulțime de fulgi, apoi îi lipea pe sticlele ferestrelor și lui Daniel i se părea că nimic mai frumos nu poate să existe pe lume. Anume unica jucărie de pe brăduț și fulgii făceau în casă atmosfera de sărbătoare.

Nu și-a cunoscut niciodată tatăl. Îl părăsise când era micuț… Avea patru ani când a plecat mama. Nu-și amintește prea bine ziua aceea, dar ține minte că mama l-a întrebat ce cadou să-i aducă, de acolo, de departe.

– O minge de cauciuc, a răspuns Daniel.

Mingile de cauciuc nu prea se găseau prin magazine. Săreau foarte sus și la ce-i trebuia unui băiat de patru ani? Nu avea tată și era devreme să viseze la o adevărată minge de fotbal.

– Când te întorci? a întrebat-o pe mama.

Ea l-a sărutat, și-a stăpânit cu greu lacrimile, apoi i-a răspuns: „De Crăciun. O să mă străduiesc numaidecât să revin de Crăciun…”

A venit Crăciunul și sub brădușul de plastic a găsit mingea.

– Ți-a adus-o Moșul, i-a zis bunica. E de la mama… Și e fermecată… Nu a putut să vină. Stăpânul la care lucrează nu i-a permis. Nu te supăra. O să strângă mulți bani și numaidecât se va întoarce acasă. Mingea păstreaz-o. În ea e o părticică din sufletul mamei tale. Când o vei privi, vei ști că mama, oriunde-ar fi, se gândește la tine. Și te iubește… Foarte mult te iubește.

În vara anului următor s-a apropiat de bunica cu o carte în mână.

– Bunico, învață-mă, te rog, să scriu și să citesc!

– De ce? s-a mirat bunica. Până începi școala, mai ai câțiva ani. O să reușești…

– Învață-mă, bunico! Vreau să-i trimit o scrisoare lui Moș Crăciun!

A insistat, nu s-a dat bătut și până-n toamnă știa să scrie și să citească. A compus scrisoarea și i-a dat-o bunicii să o ducă la poștă.

– Sper să nu fie un secret. Ce cadou i-ai cerut Moșului? l-a întrebat bunica, zâmbind.

– E secret, i-a răspuns. Nu vreau să-ți spun. E o surpriză.

La următorul Crăciun, a găsit sub brăduț un fluieraș.

– Nu am nevoie de fluieraș! a strigat atunci. I-am cerut Moșului să mi-o aducă pe mama! Moș Crăciun nu citește toate scrisorile! Sau mama a uitat de mine!

A plâns toată noaptea, cu greu a adormit și abia a doua zi bunica a reușit să-i explice:

– Dacă ai ști, puiule, câți copii îi cer Moșului să le aducă înapoi părinții împrăștiați prin lume… Mulți sunt nevoiți să lase tot: casă, masă, copii, părinți, ca să-și caute o bucată de pâine… Nimeni nu o face de prea mult bine… O forță nevăzută îi mână și ei pleacă, pleacă cu inima frântă, cu dor sfâșietor în piept, dar, într-o bună zi, vor reveni. Îi va aduce Moș Crăciun ori se vor întoarce singuri… Acum însă sania Moșului e prea mică încât să încapă toate mamele care sunt așteptate cu nerăbdare acasă… Nu te supăra. Acest fluieraș pe care ți l-a dat e fermecat. Învață să cânți! Prin cântece, gândurile și dorințele tale vor fi auzite de mama…

De câte ori cânta, credea sincer că acolo, în țara aceea îndepărtată, mama îl aude și se grăbește să vină.

Când l-a dus bunica pentru prima dată la școală, privea cu tristețe la fețele fericite ale copiilor care stăteau alături de părinții lor. O iubea foarte mult pe bunica, dar nici ea, nici fluierul, nici mingea fermecată nu-i stingeau dorul de mama. N-o mai întreba nimic pe bătrână. O vedea mereu tristă și abătută. Tot mai des scotocea sărmana prin gentuță, scotea niște medicamente, le bea, apoi un timp stătea culcată.

– Nu te îngrijora, îi zicea. Acuși o să-mi treacă… Cântă-mi ceva! Cânți atât de frumos! Mi se liniștește inima, dacă te ascult…

L-a orfelinat a luat doar câteva fotografii, mingea și fluierul. Apoi au venit doi oameni cumințI, un bărbat și o femeie, care i-au spus că vor să-i fie părinți. S-a bucurat.

– O vom găsi pe mama ta, i-au promis…

Nu l-au mințit. Mai târziu, mare fiind, a aflat că mama, într-o iarnă, înainte de Crăciun, a ieșit din casa în care locuia în țara aceea străină, spunând că se întoarce la băiatul ei și de atunci nimeni nu a mai văzut-o…

Părinții adoptivi i-au dat tot de ce a avut nevoie. Era înconjurat de dragoste și de bunătate. Întotdeauna i-au răspuns la toate întrebările. Și doar la întrebarea ce forță nevăzută a mânat-o pe mama în lume nu au putut să-i răspundă. Acum știe răspunsul, dar nu mai poate reface nimic…

Astăzi fluierul său ridică sălile de concert în picioare. Printre mulțimea de spectatori i se pare uneori că vede fața mamei și cea a bunicii. Amândouă se bucură și se mândresc cu el. Iar în mingea de cauciuc, pe care o ține deseori în mână, simte că pentru totdeauna a rămas o părticică din sufletul celeia care i-a dat viață.

– Unde pleci? îl întreabă Marcel.

– Fii liniștit, puiule, îi răspunde tata. Oriunde m-aș duce, întotdeauna mă voi întoarce la tine. Acuși revin…

Revine împreună cu Moș Crăciun.

– Ei, zice Moșul, cine mă așteaptă aici cu multă nerăbdare?

– Eu! Eu! strigă Marcel.

– Să vedem, scotocește bătrânul prin desagă, ce avem pentru un copil atât de frumos și de cuminte… Uite că am găsit!

– Un fluier?! se miră Marcel, Dar… am cerut o mașină!

– Pricepi, puiule, tatăl tău va trece mâine și va lua mașina. Sunt prea bătrân, nu-mi ajung puteri să duc desaga, oftează moșul. Am nevoie de ajutor. Iar fluierul… fluierul e fermecat. Vei învăța să cânți și vei vedea că acele cântece îi vor face pe oameni să fie mai buni…

A doua zi, Marcel primește cadoul dorit și imediat aleargă să se joace cu Păvălaș. Nu, nu vrea să se laude. Vrea să se bucure împreună de jucărie. Însă, spre marea lui uimire, Păvălaș are o mașină asemănătoare. Mai are și un fluieraș.

– Fluierașul acesta, îi șoptește Păvălaș, ne va duce într-o poveste unde nu există nedreptate, oameni răi sau balauri. Acolo e atât de frumos, atât de bine! Trebuie doar… să învățăm să cântăm…

MUGURAȘI

Am primit un grupaj de poezii despre iarnă, scrise de elevi de la Gimnaziul Bujor, r-nul Hâncești. Le publicăm cu drag, așteptând să ne trimită creațiile lor și alți elevi din republică.

Gerul, fulgii

Păsări nu-s pe ramuri,
Dusă este toamna,
Gerul bate-n geamuri,
A sosit şi iarna.

Fulgii mari coboară,
În jur e frumos,
Bucură-te, ţară –
Ninge maiestuos!

Andreea MOISEI,
elevă în clasa a V-a

Iarna la poartă

Iarna cea mult aşteptată,
Uite c-a ajuns în poartă,
La fereastra mea
cu drag,
Aducând zăpada-n prag.

Petale mari, de catifea
Se-aştern în ograda mea.
Vai, ce bucurie mare
Pentru copii, la fiecare!

Nina NAGOMIR,
elevă în clasa a IV-a

Bulgărel

Mi-am facut ieri singurel
Din omăt un bulgărel.
Ca să fac un haz
mai tare,
L-am luat şi la culcare.

I-am ales o pijama
Că-i stătea bine în ea.
De văzui că tot strănută,
L-am învelit cu grijă
multă.

Dar a două zi … Păcat –
Nu era nimeni în pat!...

Marius CRIŞMARIUC,
elev în clasa a IV-a

DREPTURILE MELE, CE SĂ FAC CU ELE?

NR. 1 (147)

în domeniul Drepturilor Omului

Premiul O.N.U. 2010

VICTIMĂ ŞI AGRESOR

Însuşim tacticile non-violente

Secvenţă de la activitatea „Violenţa este încălcarea drepturilor umane şi nu trebuie tolerată”

Recent, la Biblioteca Publică Sărătenii Vechi au avut loc un şir de activităţi legate de violenţa în familie. Câteva grupuri de adolescenţi, elevi din clasele superioare, dar şi alţi locuitori ai satului au avut posibilitatea să discute în amănunt despre acest fenomen nedorit cu medicul de familie Elena Paladi, cu poliţistul de sector Tudor Pascaru şi asistentul social Nina Cebanu. Participanţii au fost instruiţi despre drepturile pe care le are o persoană care devine victimă, au învăţat principiile de comunicare cu agresorul şi, desigur, modalităţile de intervenţie şi implicare comunitară.

Pe lângă multe alte informaţii utile, cei prezenţi au aflat care sunt drepturile femeilor, ce soluţii are victima şi cine o poate ajuta. „Violenţa este încălcarea drepturilor umane şi nu trebuie tolerată” – proiectul cu acest generic a deschis multe paranteze şi sperăm să contribuie la stabilirea unui climat prietenos în familiile noastre.

Natalia BÎRLĂDEANU,
director al Bibliotecii Publice

s. Sărătenii Vechi,
r-nul Teleneşti

REPERELE CONDUITEI

Regulile din viaţa noastră

Omul nu poate trăi singur în societate. Are nevoie de familie, de prieteni, de amici. Intră în contact cu cei apropiaţi, dar şi cu cei necunoscuţi. Dacă nu ar exista nişte limite ale comportamentului, s-ar instala imediat haosul şi răul s-ar extinde rapid: fiecare ar face ceea ce ar dori, iar cei mai puternici s-ar impune în faţa celor slabi. De aceea au fost inventate regulile. Prin respectarea lor, este menţinută ordinea în societate şi fiecare individ este ocrotit.

Există **reguli în familie**: copilul mic nu are voie să se joace cu focul, să-i ia fără voie jucăria fratelui, trebuie să mănânce tot din farfurie, nu are voie să se uite pe gaura cheii sau să vorbească cu străinii. Copilul mai mare este învăţat că trebuie să îşi facă singur patul, să îşi strângă lucrurile împrăştiate, să îşi facă temele şi să închidă gazul, lumina şi uşa cu cheia, atunci când părăseşte locuinţa. Părinţii stabilesc accesul copilului la calculator, la banii comuni, la odihna în tabără, la orele de somn etc.

Există **reguli de igienă personală**: înainte şi după masă ne spălăm pe mâini; dimineaţa, seara şi după fiecare masă ne spălăm pe dinţi, schimbăm periuţa o dată la cel mult trei luni şi mergem în mod regulat la medicul stomatolog etc.

Există **reguli de igienă posturală**.

Unele reguli privesc poziţia corectă la birou: verifică ca atunci când şezi pe scaun cu mâinile pe lângă corp, biroul să-ţi vină la nivelul coatelor; când scrii sau când tastezi, trage scaunul suficient de aproape, aşa încât să-ţi poţi sprijini antebraţele pe birou; coatele să facă un unghi de aproximativ 90 de grade, iar încheieturile şi mâinile trebuie să fie drepte.

Alte reguli privesc monitorul: acesta trebuie să fie la o lungime de braţ de tine, dar exact în faţa ta; partea de sus a monitorului se aşază cu câţiva centimetri mai sus de nivelul ochilor tăi, aşa încât să poţi prvi uşor în jos atunci când te uiţi la el; dacă este posibil, înclină monitorul un pic pe spate. Este foarte important să iei câte o pauză de 10 minute în fiecare oră, când trebuie să te ridici de la calculator, şi să faci câţiva paşi.

Există **reguli în lift**: nu pot urca în cabina liftului mai multe persoane decât sarcina maximă admisă, nu se fumează, copiii trebuie însoţiţi de adulţi, în caz de pericol se activează butonul de alarmă.

Sunt **reguli de utilizat scara rulantă**: cei care staţionează ocupă partea dreaptă şi cei care se deplasează vor folosi partea stângă a scării.

Există **reguli în caz de incendiu**: trebuie evitată panica, uşile şi ferestrele se închid dacă este timp, clădirea se evacuează rapid şi nu se iau obiecte personale sau de îmbrăcăminte, sunt salvate persoanele care au nevoie de ajutor, nu se foloseşte liftul.

Există **reguli pe terenul de joacă**, la bazinul de înot sau locul de schiat, pentru siguranţa participanţilor.

Există **reguli în asociaţii, cluburi, frăţii, grupuri**. Acestea depind de scopul organizării şi caracterul persoanelor implicate. Legea interzice constituirea unei grupări alcătuite din trei sau mai multe persoane în scopul de a comite infracţiuni.

Există **reguli morale sau de bun-simţ**: se respectă cuvântul dat, nu se întârzie la o întâlnire, nu se aruncă gunoi pe stradă, nu se scuipă pe jos. Nu se ascultă muzica la un volum ridicat nici acasă la difuzor şi nici într-un mijloc de transport la căşti.

Există **reguli religioase pentru credincioşi**: biserica se frecventează în mod regulat, copiii sau tinerii se botează, se ţine post, se merge la spovedanie, cununia civilă este urmată de cea religioasă.

A fi liber nu înseamnă să faci ce vrei, ci înseamnă să faci ceea ce este conform regulilor.

Convenţia O.N.U. cu privire la Drepturile Copilului

Copiii se nasc cu libertăţi fundamentale şi cu drepturi inerente oricărei fiinţe umane. Aceasta este premisa de bază a Convenţiei, care a fost adoptată în 1989 de O.N.U. şi a intrat în vigoare în Republica Moldova în anul 1993.

DISCRIMINAREA ŞI HĂRŢUIREA

Articolul 2

Copiii şi tinerii care sunt discriminaţi sau hărţuiţi din cauza situaţiei familiale, activităţii, opiniilor sau religiei au dreptul la protecţie.

INTERESUL SUPERIOR AL COPIILOR ŞI TINERILOR

Articolul 3

Atunci când instanţele judecătoreşti, autorităţile publice şi alte instituţii de acest gen iau decizii care vizează copiii şi tinerii, întotdeauna se va acorda prioritate intereselor acestora.

EGALITATE DE GEN

„Voi fi un tată cât mai bun”

Ionuţ CHINTEA

Ionuţ CHINTEA are 17 ani. De la vârsta de 11 ani, el se implică în diverse acţiuni de voluntariat legate de dezvoltarea comunităţii, promovarea egalităţii de gen şi a sănătăţii tinerilor. Este elev la Liceul „Ion Vatamanu” din Străşeni, e voluntar la Centrul de Sănătate Prietenos Tinerilor „Pro-Salva”, la Centrul Raional de Tineret Străşeni, membru al Consiliului Local al Tinerilor din Pănăşeşti şi, mai nou, participant la Clubul viitorilor taţi din Străşeni.

În fiecare lună, Ionuţ participă la Clubul viitorilor taţi din comunitatea sa. Aici, spune el, se simte foarte bine, este ascultat, se dezvoltă personal, învaţă cum să deosebească deprinderile sănătoase de stereotipuri: „Acest Club mă ajută să devin o persoană mai bună, aici aflu ce înseamnă să fii un părinte blând. Astfel, când voi deveni tată, voi fi cât mai bun cu copiii mei, ca şi ei să-mi urmeze exemplul. Voi petrece mult timp cu ei, le voi spune deseori că îi iubesc, voi face parte din viaţa lor”.

Împreună cu alţi adolescenţi care participă la Clubul viitorilor taţi, Ionuţ este de părerea că rolul tatălui este la fel ca şi al mamei: să fie alături de copiii săi în orice situaţie. Totuşi, este nevoit să recunoască că „abia peste vreo 20 de ani am putea trăi într-o societate cu mai puţine stereotipuri şi este nevoie ca adolescenţii, copiii să fie încurajaţi să participe la astfel de activităţi.”

Cluburile viitorilor taţi au fost lansate la finele anului 2020 în raioanele Străşeni şi Făleşti în cadrul programului regional „Împreună împotriva stereotipurilor de gen şi violenţei în bază de gen”.

(CIDDC)

STOP-CADRU

„Suntem o şcoală fără bullying!”, spun elevii de la Liceul Teoretic „Ion Creangă” din or. Făleşti

Coordonator de pagină: **Eudochia VERDEŞ**

AVE TERRA!

Nr. 1 (330)

Pagină de cultură şi educaţie ecologică

Urmaţi-ne exemplul

Concursul „Arta Pământului”

Elevii de la Liceul Teoretic „Alexei Mateevici”, or. Șoldănești, împreună cu cadrele didactice au plantat 30 de puieți oferiți de Asociația Obștească „Hai, Moldova” și „Million Trees Moldova”, în cadrul concursului național „Arta Pământului”.

Pe lângă fotografii, am primit și un mesaj din partea elevilor, pe care dorim să vi-l împărtășim: „Nu vă imaginați bucuria și recunoștința noastră pentru acest dar oferit liceului. Acum vom avea o mini pădure a liceului „A. Mateevici”, unde vom putea petrece lecțiile în aer liber. Promitem că vom avea mare grijă de toți copăceii plantați.”

Activitatea de plantare a puieților a avut obiectivul să aducă copiii mai aproape de natură, dar și să contribuie la formarea și dezvoltarea unui comportament ecologic, iar organizatorii promit că acest concurs - „Arta Pământului”- va continua și în 2022.

Cor. „F.D.”

Cântăm şi desenăm natura

Firicel de viaţă

Uite, jos, chiar lingă tine,
Cum din sol încet porneşte
Acel firicel de viaţă,
Ce spre soare se grăbeşte.

Însoţit de-un tril de păsări
E acest mic sufleţel,
Vrea şi el cât mai degrabă
Să devină măricel.

Totu-i verde-n jurul său,
Proaspăt şi fermecător,
Toţi trăiesc în armonie
Cu mediul înconjurător.

Acest paradis sublim
Este chiar în faţa ta,
Împreună hai să fim
Pentru-a-l apăra.

Răzvan CARAMAN, elev
or. Chișinău

Desen de Adina Ideeva, elevă la Școala de Arte Plastice, or. Edineț

File din „Cartea Roşie”

ȘOIM-DUNĂREAN

Este o specie critic pereclitată, numărul căreia se reduce brusc. Poate fi întâlnit în Iran, Afganistan, Mongolia, China, Cehia, Slovacia, România, Ungaria, Bulgaria.

Cândva se întâlnea aproape pretutindeni, fiind o specie obișnuită pentru fauna Republicii Moldova. În prezent, însă, efectivul ei s-a redus considerabil. Astăzi, pe teritoriul țării noastre cuibăresc doar vreo 10 perechi de șoimi dunăreni, care foarte rar mai pot fi văzuți în pădurile din bazinele Nistrului și Prutului; în regiunea Codrilor, precum și în pădurile din nordul și sudul republicii.

Este ocrotit conform legislației Republicii Moldova, a fost inclus în Convenția privind comerțul internațional cu specii sălbatice de floră și faună pe cale de dispariție.

CONCURS: Descoperă Rezervațiile Naturale din Republica Moldova

Ce Rezervaţie Naturală din Republica Moldova cunoşti sau ai vizitat? Unde se află şi de când datează? Ce ştii despre aceasta? Scrie un eseu în baza întrebărilor adresate şi participă la concurs.

Cele mai bune lucrări vor fi publicate, iar autorii vor câştiga premii!

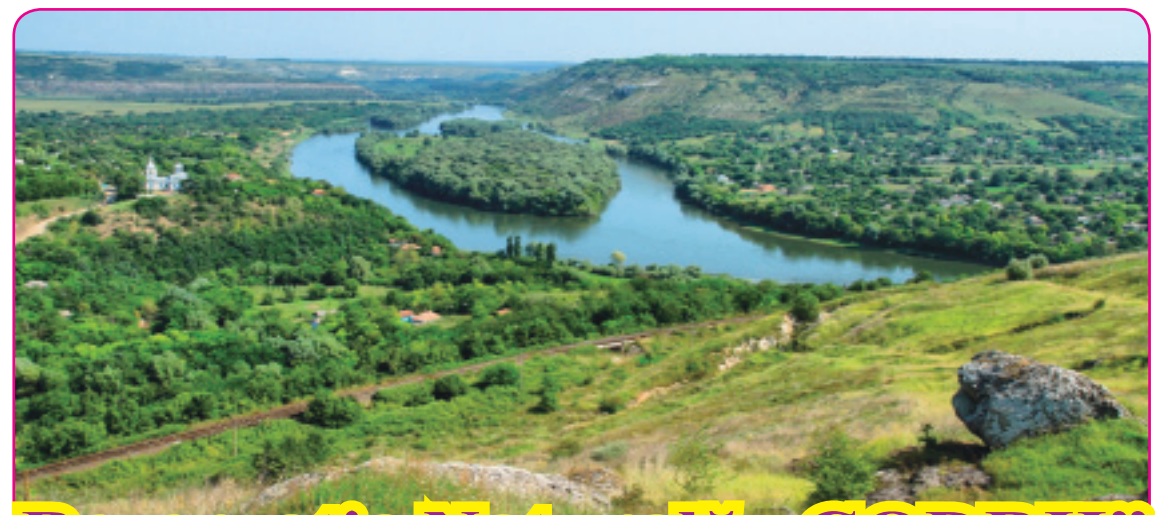

Rezervaţia Naturală „CODRII”

Rezervația Naturală „Codrii” a fost fondată în anul 1971 în scopul conservării celor mai reprezentative sectoare de păduri tipice zonei din Podișul Central al Codrilor. Este cea mai veche rezervație din țara noastră, se întinde pe o suprafață de 5170 ha.

De fapt, activităţi de protecţie a biodiversităţii în cadrul teritoriului actualei Rezervaţii „Codrii" au fost întreprinse şi înainte de instituirea rezervaţiei. În anul 1926, membrii Societăţii Experimentatorilor şi Iubitorilor Naturii din Basarabia au propus spre rezervare 13 sectoare valoroase de pădure din Basarabia, printre care şi pădurea Căpriana-Lozova. Al. Borza, cunoscutul savant - botanist, profesorul universităţii din Cluj-Napoca, a vizitat aceste păduri şi în lucrarea „Ocrotirea monumentelor naturii din Basarabia" propune sub ocrotire unele suprafeţe de păduri valoroase. Aceste obiecte au fost declarate monumente ale naturii Basarabiei prin Hotărârea Consiliului de Miniştri al României din 19 iulie 1937.

Pe teritoriul rezervației este creat un Parc Dendrologic, un traseu turistic și Muzeul Rezervaţiei Naturale „Codrii” cu un fond expozițional ce include circa 500 de mostre. Muzeul se află în perfectă corelaţie cu situaţia din teren a rezervaţiei, având funcţii de conservare, restaurare şi prezentare a colecţiilor pentru publicul larg, activităţi de educare şi informare în domeniul conservării biodiversităţii.

Ecaterina Barcari, doctor în biologie, activează în cadrul acestui muzeu și susține că în rezervație sunt în jur la 900 de specii de plante vasculare, 153 de specii de păsări, 46 de specii de mamifere mari, 8 specii de reptile, 10 specii de amfibii și 1.179 de specii de insecte.

Sursa: codrii.silvicultura.md/

UNIVERS CULTURAL

Nr. 1 (51)

PROFESII RARE

Meşter-Faur la „Licurici”

Dacă păpuşile de la „Licurici” nu ar fi trecut şi prin mâinile lui, ele nu ar fi putut să deschidă gura, să închidă şi să deschidă ochii, să râdă sau să plângă, să gesticuleze sau să tropăie din picioare... El, Vladimir BABA, mecanicul-tehnician de scenă şi constructorul de păpuşi, este cel care elaborează mecanismele şi scheletele ascunse ale păpuşilor, însufleţindu-le şi dându-le trăsături specifice de caracter.

Descendent din părţile Leovei, Vladimir BABA a venit în lumea oamenilor de teatru prin anii '80, după ce a făcut studii speciale la prestigioasa Şcoală de artă teatrală din Odesa, obţinând aici profesia de mecanic-tehnician de scenă. Astfel, din anul 1984 şi până în prezent, inginerul-constructor de păpuşi Vladimir BABA activează plenar în cadrul colectivului Instituţiei Publice „Teatrul Republican de Păpuşi „LICURICI”. Aici el este un fel de *Papa Carlo* care lucrează la „Căsuţa cu Poveşti”, creând până acum peste 200 de păpuşi şi marionete.

Atunci când păpuşile, vesele sau triste, vorbesc în română sau rusă, marele public format din sute şi mii de mici spectatori simte şi mâna nevăzută a Meşterului-Faur de la Teatrul „Licurici”, poreclit *Ali Baba* sau *Papa Carlo* de Moldova.

Recent, Maestrul-păpuşar al Moldovei Vladimir BABA a fost primit în rândurile membrilor Uniunii Teatrale din Moldova (UNITEM), fapt pentru care merită să fie felicitat de toţi cititorii „Florilor Dalbe”, tot ei şi spectatori fideli ai „Licuriciului”.

Ion-Gheorghe ŞVITCHI,
Maestru în Artă

PROMOTORI AI FOLCLORULUI

„Ilincuţa” din Batâr

Portul naţional şi cântecele folclorice au rămas din strămoşi ca o tradiţie care continuă şi azi. Iată că şi copiii ansamblului-model de cântece folclorice „Ilincuţa” din satul Batâr, raionul Cimişlia, promovează obiceiurile şi tradiţiile strămoşeşti.

În ajun de sărbători, membrii „Ilincuţei” au pregătit cele mai frumoase colinde şi cântecele de iarnă. Au participat la „Balul Măştilor”, alături de locuitorii satului, înfrumuseţându-le ziua prin interpretarea lor cu minunate melodii, creând o atmosferă de sărbătoare şi mai plăcută. Chiar şi zăpadă albă şi pufoasă a contribuit ca decor la evenimentul atât de important nu doar pentru cei mici, dar şi pentru părinţi, bunei, care se bucură alături de copii şi nepoţi.

„Participăm la toate concursurile şi festivalurile din sat şi cele raionale. Deseori lumea se miră şi laudă copiii, deoarece sunt foarte talentaţi. Batârenii au un specific aparte, de nedescris. Au voci extraordinar de frumoase, sunt cântăreţi de mici”, menţionează dna Alina, conducătoarea ansamblului.

Fiind de mică pasionată de folclor, mai întâi ca elevă în ansamblu, apoi ca profesoară, doamna Alina Fiodorov le insuflă copiilor dragostea faţă de muzică, şi apoi împreună cu ei se străduieşte ca prin interpretările lor deosebite să ajungă la inimile tuturor. Copiii cântă colinde, sorcove, doine, piese

autentice din sat care încă nu au fost auzite până acum, cântece tematice de sărbători, urături etc.. Profesoara lor, dna Alina, cântă ades în corul bisericesc şi are ore de religie în şcoala din sat, iar orele de folclor le desfăşoară la şcoala de creaţie din Cimişlia. Timp de 22 de ani de când activează, transmite din generaţie în generaţie cele mai frumoase obiceiuri şi tradiţii.

Recent, au participat la Festivalul raional „Joc şi voie bună ca la noi în sat”. Luna decembrie, însă, a fost una dintre cele mai bogate în concursuri şi festivaluri. În acest răstimp copiii au lucrat intens la repetiţii şi au cântat cu drag pentru public. Au fost menţionaţi cu diplomă de participare la Festivalul „Să trăiţi, Să înfloriţi!”, ce s-a desfăşurat online. Apoi a urmat Festivalul raional „Steaua Crăciunului”, organizat de Secţia Cultură, Tineret şi Sport din Cimişlia, şi „Bulgăraş de veste bună”, festival organizat de primăria Cimişlia.

În afară de concertele ce au loc în sat, „Ilincuţa” este invitată şi la festivalurile din satele vecine şi chiar în raion.

Pe lângă ansamblul folcloric mai activează uneori şi trupa teatrală, care în prezent a rămas doar cu doi actori, dar de sărbători împreună cu copiii de la „Ilincuţa” au făcut un spectacol muzical, înfrumuseţând atmosfera de sărbătoare.

Renata CUPCEA

ARTIZANAT

O expoziţie de jucării de Crăciun

La Muzeul Naţional de Etnografie şi Istorie Naturală a fost inaugurată recent o expoziţie de piese confecţionate de meşteri populari, cu genericul „Jucăria de Crăciun”. (Sursa: moldpres.md)

„Muzeul, în parteneriat cu meşterii populari, a fost gazda primitoare pentru copii, părinţi şi bunici dornici de a cunoaşte şi a participa la atelierul magic de confecţionare a jucăriilor tradiţionale, ce împodobesc Pomul de Crăciun. Doritorii au beneficiat, timp de o oră, de un master-class

gratuit. În cadrul expoziţiei cu vânzare „Jucăria de Crăciun”, au participat meşterii populari **Eugenia Moldovanu, Natalia Cangea, Andrei Sclifos** şi **Ion Aştefănoaie**. Tot aici, ziaristul Vasile Botnaru a dăruit instituţiei o lucrare pictată în vin”, a menţionat **Petru Vicol**, directorul Muzeului.

Sărbătorile de iarnă: Sfântul Nicolae, Ajunul Crăciunului şi Naşterea Domnului Iisus Hristos, Anul Nou sau Sfântul Vasile – sunt sărbători pline de lumină, de bucurie, de împodobire a casei şi a Pomului de Crăciun, de preparare a bucatelor şi copturilor tradiţionale, de întâlnire cu rudele şi prietenii, de schimb de binecuvântări prin colinde, urături şi sorcove. Deseori în casele sătenilor lipseau podoabele, globurile şi beteliile, iar unicele bucurii pentru copii erau gutuile, merele şi nucile. Totuşi, o mare aşteptare pentru cei mici mereu au fost jucăriile. Confecţionate din materialele ce se aflau în gospodărie: fibre vegetale, lut, metal, lână, hârtie şi lemn,- diverse păpuşi, îngeraşi, steluţe, clopoţei, căsuţe şi globuri pictate bucurau ochii copiilor.

Obiceiul împodobirii Pomului de Crăciun datează din sec. al XVI-lea de la popoarele germanice, care decorau pinii şi brazii cu fructe, biscuiţi, lumânări şi hârtie colorată. Cu timpul, acest obicei a intrat şi în tradiţia creştin-ortodoxă. În România bradul de Crăciun a fost împodobit pentru prima dată la palatul regelui Carol I de Hohenzollern, în anul 1866. Mai târziu, Pomul de Crăciun se împodobea cu globuleţe de sticlă, beteală, bomboane de ciocolată şi instalaţii luminoase.

Obiceiul de a folosi ca Pom de Crăciun un copac peren simbolizează dragostea eternă a lui Dumnezeu. Se crede despre brad că este un pom al vieţii, datorită faptului că el rămâne verde tot timpul, simbolizându-l, astfel, pe Hristos veşnic viu.

DARURILE MELPOMENEI

O călătorie în lumea poveştilor

În ajun de sărbători, actorii Teatrului Republican de Păpuşi „Licurici” au hotărât să le facă o surpriză micuţilor de la Centrul de Plasament şi Reabilitare. Aceştia l-au adus în vizită pe Moş Crăciun. (Sursa: protv.md)

Copiii au fost încântaţi, i-au recitat moşului poezii, au cântat colinde. Au privit cu mare entuziasm spectacolul pregătit pentru ei. Organizatorul acestui eveniment a fost Fundaţia de caritate „Ceslav Ciuhrii” împreună cu Teatrul de Păpuşi.

„Ne bucuram nespus că am avut ocazia să le oferim acestor micuţi măcar un strop de fericire, să facă o călătorie imaginară în lumea basmelor, creând atmosfera magică de Crăciun, şi să le facem mici surprize de sărbători. Zâmbetul copiilor ne bucură cel mai mult”, a menţionat dna Elena Tucina, director al Fundaţiei de caritate „Ceslav Ciuhrii”.

„Licuricii” au adus luminiţe în ochii mai multor prichindei de la casele de copii din Hânceşti şi Drochia. Această campanie a durat toată luna decembrie. Toţi copii au primit darurile mult aşteptate.

Coordonator de pagină: Renata CUPCEA

Aniversări

Ludmila SOBIETSKY la 70 de ani

Scriitoarea *Ludmila Sobietsky* s-a născut pe 24 ianuarie 1952, la Zverinogolovsk, reg. Kurgan, Federația Rusă, unde i-au fost deportați părinții.

Studii: **A absolvit facultatea de filologie a Universității de Stat din Moldova în 1977.** *Debut editorial*: ***Naiul ploii*, 1974.**

Cărți publicate: ***Naiul ploii*, poezii, ed. Cartea moldovenească, 1974, *Paznic la comori*, poezii, ed. Literatura artistică, 1983, *În toamna uitării de sine*, poezii, ed. Literatura artistică, 1988, *Spațiu fără timp*, poezii, ed. Hypeion, 1993, *Ce frumoasă-i lumea*, proze pentru copii, ed. Princeps, 2012, *Adagio pentru lup*, poezie, ed. Princeps, Chișinău, 2019.**

Premii: **Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova (1994), Medalia „Mihai Eminescu” (2012), Diploma Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, ediția a 15-a.**

E noapte ...

E noapte şi fulgi de omăt
Din zbor se opresc la ferestre
Să-audă cum mama, încet,
Îmi spune acum o poveste.

Lumina se stinge şi-atunci
Moş Ene pe ochi mă sărută
Iar eu mă visez printre fulgi
Purtat de a somnului plută.

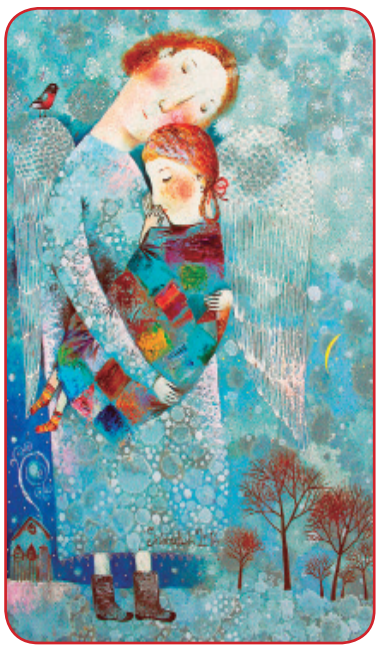

Povestea celor trei alune

Într-o zi de LUNI, se spune
Despre cele trei alune,
Că şi-au pus în gând
Să se-ascundă în pământ.
Azi, că-i MARŢEA dimineaţa
Uite-le! Au răsărit!
Pe deasupra zboară-n cercuri
Într-o MIERCURI
Un piţigoi.
- Vreau pe creanga de alun
Mândru cuibuşor să-mi pun,
Zice el în zi de JOI.

VINERI
Patru grauri tineri
Duc în toată lumea veste
Despre cele trei alune
Care s-au gândit, se spune,
Să crească un codru verde
Ca-n poveste.
Vino, cucule, şi tu SÂMBĂTA,
Să învăţ şi eu acu limba ta.
Las-să vină orişicine,
Cine ştie bine că
Mâine e DUMINICĂ.

Puiul

Stă puiul în cuib şi visează că are
Aripi să-l tot ducă până la soare.

Iar soarele-i dă o rază subţire,
Peste câmpie să o răsfire.

Dar raza în cântec duios se preface
Şi puiului cântecul cela îi place.

Şi-l poartă în cioc, pe aripă îl duce...
Ah! cântecul e decât somnul mai dulce.

Şi picură, pic! do-re-mi peste floare
Şi peste un pui ce visează că are
Aripi să-l ducă hăt! până la soare.

Dialog

- Încotro alergi, iepuraşule drag?
Vulpea întreabă.
- La vânătoare, să vânez un roşcat!
Îi aruncă iepuraşul în grabă.

- Aoleu! zice vulpea şi fuge
De teamă că iepuraşu-ar putea
S-o înhaţe de coadă
Cu urechile lui clăpăuge.

Şi acum de spaimă e plină.
Nu ştie ea că, de fapt, lepuraşul
A vrut să vâneze-n grădină
Un morcov roşcat.

Domnule Trandafir

Domnule Trandafir,
Bună dimineaţa!
Dă-mi un pic de rouă
Să mă spăl pe faţă.

Domnule Trandafir,
Te mai rog acum:
Lasă-mi în cosiţă
O boare de parfum.

Fluturii să creadă
Că-s o floricică
Şi să-mi vină-n palmă
Fără pic de frică.

ILUSTRAȚII: Anna SILIVONCIK

ARDEREA DE SINE

Rubrică susținută de Nicolae ROȘCA

O FECIOARĂ PĂȘIND DESCULȚĂ PRIN IARBĂ

(portret alegoric)

Sobietsky este prima poetă autentică pe care am cunoscut-o încă înainte să-i fi citit poeziile. Deosebit de frumoasă, cu toate însemnele culturii din care venea, pe chip, mi s-a părut ea însăși un minunat poem antic, la care va fi lucrat cu sârg un vechi meșter polonez.

Cobora dintr-o nobilă viță de pani aroganți, cărturari nativi și savanți prin ereditate, și era atât de sinceră, atât de naivă, atât de tânără, de frumoasă și de talentată, încât se minuna chiar și omul care știa totul despre viață – Vasile Coroban.

Odată, a plesnit din palme și a strigat, privind în sus:

- Nu e corect, Doamne, să dai unora totul și altora nimic!...

Sobietsky, însă, înțelegea să-și etaleze sufletul ei dezvelit, gândurile ei neprotejate, visurile ei nemachiate și toată viața ei pe care o trăise, dar mai ales pe aceea pe care își închipuia că o va trăi – goale-goluțe, ca niște statui de gheață virgină.

O admiram adesea cum pășea prin aer și prin iarbă cu pasul ei elegant, lăsând peste tot urmele picioarelor desculțe, care se asemănau cu niște schițe de Mark Shagal, de pe când meșterul evreu era încă tânăr.

De fapt, erau poezii.

Nu sunt sigur sută la sută, dar presupun că anume Sobietsky a fost prima poetă, care a împământenit la noi fenomenul poeziei desculțe. Fiindcă s-a născut fără păcate, a socotit că nici nu are ce ascunde de semeni și și-a intonat poemele așa cum năvăleau ele din suflet, fără să le fi cenzurat măcar câtuși de puțin. Iar apoi suferea și îi cerea iertare Mântuitorului...

- Toți vă nașteți desculți... însă nimeni nu a dovedit că poate trăi o viață desculț, fără să-ți pierzi inocența. Dovedește-ne-o tu!

Iată aici s-a întâmplat cea mai mare confuzie a vieții ei. Vorba e că la vremea ceea nu știa nici Sobietsky, dar nici Creatorul ei, că în țara asta, în care ea pătrunsese ca într-o aventură copilărească, erau apreciați și se bucurau de succes tot niște oameni *desculți*, care însă nu aveau nimic în comun cu *desculții inocenți*, – erau celebrele progenituri de proletari, - aceia care la ruși și, probabil, la polonezi, se numesc „*boseaki*”. *Boseci* le zicem și noi - adică, *desculți*.

Când a văzut câți erau, s-a apucat cu mâinile firave de cap și a strigat:

- Doamne, prea mulți pentru o țară atât de nevinovată!

S-a liniștit, însă, gândindu-se că printre scriitori, tagma asta de oameni, pur și simplu, nu poate să existe. Nu e mediul ei firesc, cum ar veni. „Sunt locuri, își zicea, unde pot crește spini fel de fel, ciulini, iarba-dracului, iarba-maicii dracului... dar printre scriitori pot crește doar trandafiri.”

Ce eroare! Și aici, la vremea ceea, erau mulți *boseci*, adică progenituri de proletari, unii dintre care s-au oferit să-i destăinuiască misterele schițelor lui Shagal... Ce dezolare!...

- Nu mă judeca, l-a rugat pe Shagal. N-am vrut să te părăsesc, ci a fost o încercare de a evada, pentru o zi, din statuia de gheață virgină, în care m-ai ferecat. Ca și pe femeia lui Manole, m-au durut privirile când îi vedeam, din statuie, pe oameni sărutând florile... M-au durut gândurile mele tainice, când îi auzeam, tot din statuie, pe puii de oameni, vorbind despre Război și Pace... M-au durut, acolo, în statuie, visele mele de demult, pe care le-am visat împreună cu unchiul meu, Copernic cel Nears pe Rug, când vedeam, primăvara, cum cade roua peste iarba încă necălcată de picior virgin. Dar am știut mereu că destinul meu e această statuie de gheață virgină. Deschide-o și redă-mă ei.

A fost un gest mai tragic decât cel al unchiului ei Copernic, care, urcând benevol pe rug, le-a cerut spectatorilor, printre care cei mai mulți erau oameni desculți, nu însă și inocenți:

- Delectați-vă și uitați-mă! și și-a dat foc cu o substanță necunoscută, pe care tocmai o descoperise cu o noapte în urmă.

După cum se știe, pan Nikolas n-a ars.

Dar gestul lui Sobietsky a fost mai tragic – cel puțin din motivul că nu și-a dat foc, ci a acceptat să fie ferecată în statuia ei, care, între timp, se transformase într-un cogeamite turn. De gheață, firește.

Când a intrat în turn, m-a privit, cu un ochi lăcrimând, iar cu celălalt zâmbind, și mi-a zis:

- Ai grijă de rouă! Să nu cadă peste pământul gol, fără iarbă...

Simții pe neașteptate răsuflarea grea a unuia care sta în spatele meu. Am întors capul și l-am văzut – era bătrânul evreu de la Vitebsk, care schița ceva într-un album uriaș. Am tras cu privirea peste umărul lui și am văzut ce schița: desigur, chipul unei fecioare neprihănite, care pășea desculță prin iarbă.

Și chiar am înțeles pe cine reprezenta schița ceea...

Cu gândul la...

Ninsoare

M-a trezit alarma telefonului. Nu știam cine eram, dar, treptat, mi-am dat seama: sunt eu, aceeași fetiță de cândva. Veți râde, bineînțeles. Aceeași eu care nu mai sunt fetiță, adică aceeași care își vede de viața ei, schimbându-se și ne-

schimbându-se totodată. Afară ningea. Când ninge, îmi amintesc întotdeauna de tatăl meu, poetul Victor Teleucă, cel căruia i-a apărut o carte, ,,Ninge la o margine de existență'', după trecerea lui la cele veșnice. Parcă a fost ieri, dar a fost acum douăzeci de ani. Copiilor le pare că este o eternitate. Pentru că ei au 10, 11, 12... ani și simt deja că sunt de demult pe acest pământ, darmite douăzeci de ani! Ați fost cu colinda și cu Plugușorul la buneii voștri. Vă vine să zâmbiți ironic atunci când și ei strigă: Hăi! Hăi!, dar ei știu un adevăr. Sunt aceiași copii de odinioară, doar că s-au trezit de mai multe ori dimineața cu gândul ,,cine sunt eu?'' și ,,ce urmează să fac?'', în rest, sunt ca voi, doar vă pare că nu mai au ce învăța, ce gândi. Ei se regândesc zi de zi, așa cum o făcea și tatăl meu când a scris: ,,Ninge! Atâtea ierni la rând nu a nins ori a nins pretutindeni, dar nu aici! În asemenea cazuri vrei cu adevărat să ningă și începe să-ți ningă prin vis, imaginar cu fulguraţii neașteptate pe cerul propriului tău suflet, necăjit sau mai puțin necăjit. Ninge prin vis, în vis și aievea, cade o ninsoare albă, contemporană cu bătăile ceasului cu gong, care nu-ți măsoară timpul, ci îți amintește de trecerea lui, intuită, după Kant, sau reală, dacă e reală, ci nu o intuire a unui ALTCUIVA, nu importă a cui, dar importă, într-un anumit fel, că timpul trece ca ninsoarea aceasta atât de ușoară și complexată de albul inexistent pe care doar ochiul nostru îl halucinează pentru a ne fructifica iluziile și dezrobirea noastră de noi înșine în acest amplificator cosmic, ce ne proiectează umbrele gândurilor pe hârtia albă a iernii. Aceste umbre, în loc să se facă mai pronunțate, să se developeze ca pe o hârtie fotografică, dispar treptat, se închid dincolo de albul iernii, dincolo de orice alb și chiar dincolo de inexistența acestui alb care nu înseamnă nimic și, în același timp, înseamnă totul.''

Mariana GABURĂ

DIVERTIS Nr. 1 (356)

Minuni create de om

FESTIVALUL DE LA HARBIN

Festivalul gheții și zăpezii de la Harbin atrage în mod tradițional milioane de oameni din întreaga lume care vin să se minuneze de turnuri strălucitoare și sculpturi realizate integral din gheață și zăpadă. Orașul Harbin ocupă un loc important pe harta turistică a Chinei datorită acestui festival, unul dintre cele mai cunoscute, alături de Festivalul zăpezii Sapporo din Japonia, Carnavalul de iarnă din Quebec în Canada și Festivalul de schi Olso Helmenkollen din Norvegia.

Numit și „Disneyland de gheață și zăpadă", acest teren de basm creat de om se întinde pe o suprafață de 600.000 m² găzduind peste 2.000 de sculpturi, castele, atracții turistice, toate de gheață. Vizitatorii vin să facă poze pe fundalul unor peisaje incredibile, să se bucure de derdelușuri special amenajate, să se „piardă" în labirinturi, să se plimbe cu patinele și să urmărească spectacole feerice.

Temperaturile de iarnă cuprinse între -25 și -3 grade Celsius permit orașului Harbin să fie aprovizionat cu cantități enorme de zăpadă și gheață pentru a făuri acest paradis de iarnă.

În perioada premergătoare festivalului, 10.000 de persoane sunt implicate în construirea celor mai înalte și mai mari structuri de gheață și zăpadă din lume pe parcursul a 10 zile. În acest proces sunt folosiți 180.000 de metri cubi de gheață și 150.000 de metri cubi de zăpadă.

Imagine: euronews.com

Invenții cu efect întârziat

Selfie

Credeți că oamenii au început să facă selfie în secolul al XXI-lea? Nu este așa. Primul selfie poate fi considerat celebrul „Autoportret într-o oglindă convexă", care a fost pictat în 1524 de artistul plastic italian Francesco Parmigianino. Imaginea transmite cu exactitate toate distorsiunile oglinzii. Pentru prima dată, un om s-a fotografiat pe sine însuși în 1839. Se numea Robert Cornelius. El și-a imortalizat reflecția în vitrina magazinului său. Selfie adevărat datează din 1920, când cinci bărbați s-au fotografiat la New York ținând camera cu mâinile întinse.

Stick-ul selfie modern a fost creat de Hiroshi Ueda în 1980. Hiroshi lucra la o companie care producea camere și accesorii pentru acestea. Îi plăcea să facă poze împreună cu familia în timp ce călătorea. Dar într-o zi, un băiat, pe care Hiroshi l-a rugat să-l fotografieze, a fugit luând cu el aparatul. Așadar, Ueda s-a gândit la un fel de

Imagine: wikipedia

prelungitor care putea ține camera și apăsa butonul declanșator cu un dispozitiv special, dar foarte simplu. Hiroshi a decis, de asemenea, să-și completeze invenția cu o oglindă pentru a vedea reflecția imaginii. Curând invenția a fost brevetată, dar nu a câștigat popularitate după intrarea pe piață, ceea ce s-a întâmplat abia după 20 de ani. În 2014, revista „Time" a numit stick-ul selfie una dintre principalele invenții ale secolului.

Masca inteligentă

Un român de 19 ani, student în anul I la Inginerie Electronică la Politehnica din Torino, a inventat masca inteligentă, care își schimbă culoarea dacă nu mai filtrează aerul. Viorel Ionuț Bohotici își va prezenta invenția pe 18 februarie la Dubai Expo.

Lui Viorel i-a venit ideea după ce a citit că 72% dintr-un eșantion de utilizatori de măști le-au folosit atât de mult timp, încât au devenit ineficiente și nu mai puteau să acționeze ca o barieră pentru coronavirus. „Având obligația de a folosi măștile peste tot, acest senzor devine esențial. Dacă dispozitivul de filtrare nu mai este eficient, masca devine portocalie", și-a explicat Viorel invenția, potrivit Rai News.

Tânărul, care locuiește în Ancona împreună cu părinții, a brevetat deja microcipul conceput în urmă cu un an și l-a prezentat ca lucrare pentru examenele finale, la Liceul Galilei din Jesi. Viorel își amintește ce i-a spus profesorul său de chimie organică și biochimie la examenul final: „Aceasta nu este o teză de liceu, ci o teză de licență".

Tânărul a remarcat că dispozitivul său se bazează pe prezența anumitor enzime care provoacă reacția și schimbarea culorii și că prețul de producție nu e mare.

Sursa: www.digi24.ro

Problemă de logică

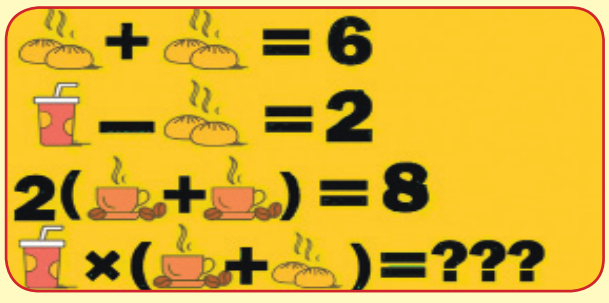

Teoctista COLȚA (s. Cărpineni, r-nul Hâncești) **a găsit soluția problemei publicată în decembrie 2021.**

Așteptăm mai multe mesaje cu rezolvări corecte. Nu uitați că învingătorii vor avea parte de premii la sfârșit de an!

Coordonator de pagină: Mariana GABURĂ

POVESTIRI DE SEAMA VOASTRĂ

Lidia HLIB

LEGENDA VÂSCULUI

Fiecare floare sau gânganie își are povestea sa. La fel și vâscul.

Cândva pământurile, aflate la nord de ale noastre, erau împânzite de păduri umbroase în care creșteau stejari înalți până-n nori, cu tulpinile atât de groase, încât vreo cinci oameni cu greu le îmbrățișau. Trăiau în aceste păduri celții.

Acest popor, alcătuit din bărbați viguroși, blonzi, cu ochi albaștri, și femei zvelte, frumoase, severe, era cârmuit de niște preotese împreună cu druizii-călugări.

La început, preotesele aveau simțul dreptății, păreau înțelepte, ascultau de niște voci tainice ale duhurilor ocrotitoare, care prevesteau viitorul. Astfel poporul era întotdeauna pregătit să țină piept năvălitorilor negri, care tăbărau pe neprins de veste din localitățile dominate de nisipuri.

Ilustrație: Pinterest.com

De la un timp, preotesele se prefăcuseră în niște scorpii lacome și crude. Treptat, poftele lor crescuseră și puteau fi potolite doar cu sângele fecioarelor nevinovate, aduse ca jertfă, împreună cu averea lor, la altarele preoteselor nesățioase.

Acum printre bărbații viguroși crescu un viteaz pe nume Rama. El avea o inimă uimitor de simțitoare pentru un vlăstar al barbarilor.

- Fraților, preotesele noastre au întrecut măsura cruzimii. Nu cred că zeii au nevoie de jertfele lor sângeroase! se revolta adeseori Rama când se adunau mai mulți bărbați la vânătoare.

- Taci, Rama, că și stejarii și păsările și vântul – totul în jur are urechi de-ale preoteselor! Dacă te aud, vei cădea jertfă pe altarul sacru.

Rama însă avea un curaj ieșit din comun, o minte ascuțită și o gândire înțeleaptă. El începu să-și adune părtași pentru a pune capăt fărădelegilor druizilor înrâuriți de preotese.

Între timp, vitejii celți începură să se întoarcă din bătăliile contra năvălitorilor negri cu o boală necunoscută, adusă de prin nisipurile seci. Curând molima se răspândi printre celți. Pielea albă li se acoperea cu pete negre, apoi cu bube purulente. Mureau cu miile în chinuri nemaipomenite. Toată nădejdea era la preotesele, pe care le credeau sfinte. Dar nicio vrajă de-a lor nu le ajuta suferinzilor. În schimb, folosindu-se de necazurile oamenilor, găsiră momentul potrivit pentru a se răfui cu tânărul Rama.

Într-o zi, se adunară la sfatul lor secret, la care participau și cei mai bătrâni druizi.

- Zeii cer o jertfă demnă de măreția lor! zise una dintre preotese. De data aceasta le vom dărui un mire și o mireasă!

- Cred că cei mai potriviți ar fi Rama cu Omela – tânăra lui mireasă! strigă altă preoteasă. Astă-noapte pe ei mi i-a cerut vocea sfântă în visul meu profetic...

Pe când viteazul Rama conducea un pâlc de luptători, urmărind sălbaticii negri prin desișurile pădurilor, preotesele au târât copila pe altar și au înjunghiat-o. Adunară sângele ei nevinovat într-o cupă de lemn. Apoi corpul neînsuflețit îl arseră în rugul „sacru". Din sângele și cenușa Omelei, amestecate cu grăsime de bursuc, pregătiră o alifie, pe care începuseră s-o vândă celor mai bogați celți, încredințându-i că e cel mai bun leac în molima distrugătoare.

- Începeți lecuirea cu această alifie, apoi vom pregăti și alta, mai puternică, din sângele și cenușa lui Rama.

Iscoadele preoteselor îl căutau pe Rama să-l prindă. Dar niște bătrâni ce scăpaseră ca prin minune de molimă îl întâmpinară departe prin potecile cunoscute doar de vânători și îi ziseră:

- Fiule, preotesele au adus-o jertfă pe Omela ta! Urmează să te ardă și pe tine! Fugi cât mai departe!

Îndurerat de moartea iubitei și întristat că molima ucigătoare se abătuse asupra neamului său, Rama se ascunse în desișurile pădurii să-și adune gândurile. Obosit cum era după bătălia îndelungată, se culcă sub un stejar mare, punându-și sub cap armele și adormi. Atunci îi apăru în vis un chip luminos, cu barba și pletele albe, strigându-l pe nume: „Rama, ține această rămurică!" Tânărul întinse mâna prin somn și luă rămurica. Era o plantă necunoscută de el, avea frunzele crescute în pereche și bobițe albe!

„Planta a crescut din cenușa Omelei, arsă de preotesele îndrăcite. Îți dau această seceră de aur, adună cât mai multe ramuri crescute prin stejari. Din ele vei prepara leacuri contra molimei. Ești ales de ceruri să lecuiești poporul și să învingi scorpiile în haine de preotese. Tu vei fi mai marele druizilor!" îi vorbi în continuare bătrânul și dispăru.

Visul ciudat îl făcu pe Rama să se trezească repede. Se uită în sus, la coroana stejarului secular. O văzu încărcată de cuiburi verzi cu „mărgeluțe" albe. La picioarele sale găsi o seceră de aur. Înțelegând, că visul fusese profetic, se supuse vocii din cer, dându-i ascultare.

Împreună cu un pâlc de tineri viteji, Rama culese planta verde și, trecând pe la suferinzi, îi lecuia. Minunea se răspândi în grabă de la om la om și curând în jurul Marelui Tămăduitor se adunau tot mai mulți și mai mulți părtași. Preotesele, neputincioase și speriate, dădură bir cu fugiții.

Astfel Rama deveni căpetenia druizilor, îndrumând celții către fapte mărețe și înțelepte.

Iar planta fermecată – omela – era considerată de aceștia sfântă.

De la celți vine obiceiul de a dărui la Crăciun rămurele verzi cu bobițe albe – simbolul sănătății, bunăstării și fericirii.

Această plantă crește și pe la noi, purtând numele de „vâsc". Și în zilele noastre este folosită la tratarea multor boli.

POEZII DE IARNĂ

VERSURI NOI de Titus ȘTIRBU

Visul patinelor

Meditează-ntr-un ungher
Două mici patine:
Dacă-ar fi afară ger,
Ce-am mai duce-o bine!
Ne-ar lua în brațe-Andrei,
Am sări pe gheață,
Piruete – câte vrei…
Uite-aceasta-i viață!
Zi de iarnă-n calendar,
Plin de soare cerul…
Cui să ne rugăm noi, dar,
Să ne-aducă gerul?

Delia Țarălungă, elevă la Liceul Teoretic „O. Ghibu", mun.Chișinău

A venit un fulg la geam

A venit un fulg la geam,
S-a uitat așa la mine:
- Tu ai schiuri, ai patine?
I-am răspuns în glumă:
- N-am!
Fulgul tare s-a mâhnit:
De tristețe… s-a topit.
- Fulgușor, le am, precis!
Vai de mine! Ce năpastă!
Am făcut o glumă
proastă…
…Picu cel de apă-a zis:
- Ești Ion ori ești
Petrică…
Eu secretul ți-l divulg:
Dacă-aud o minciunică –
Nu mă mai prefac
în fulg!

Urătorii

Ninge, ninge ca-n poveste.
Unde-i drumul?
Nu mai este...
Am mai vrea noi ierni
de-acestea!
Merg trei frățiori voinici –
Clopoțel, buhai și bici –
Să-i ureze pe bunici…
Parcă-s Moși-Crăciuni
pitici.
Știu ei drumul – e-he-hei!
Merg, discută între ei,
Ce vor face cu cei lei
Câștigați de la bunei.
Cel mai mare vrea tunică,
Mijlociul – cărticică,
Cel mai mic – o mașinică.
Fericiți sunt toți sadea,
Parcă chiar de le-ar avea!

Riana Cazanciuc, elevă la Liceul Teoretic „O. Ghibu", mun. Chișinău

La sănius

Bunicuță,
Azi, la sănius,
S-a legat de mine-un
cățeluș:
Mititel-mititel,
Îmbrăcat în cojocel.
Urc la deal – el după
mine!
Zbor cu sania la vale –
El din urma mea se ține!
Și stăpâna lui anume,
Oricât l-a strigat
pe nume –
Nici de gând să mi-o
asculte!
Încercai să fac popas –
Sta alături la un pas.
Eu îi mângâiam lăbuța,
El, cu ochii la ghetuțe.
Ce era cu dânsul oare?
- Nu-i nimica de mirare…
Ghetele-i erau pe plac:
Ți le-am uns doar,
la plecare,
Cu untură de gânsac!

Sanda Godea, elevă la Liceul Teoretic „O. Ghibu", mun.Chișinău

OLIMPICII NOȘTRI

În STEM orice idee prinde viață!

Pasiunea pentru STEM a determinat-o pe Ana VIZITEV, elevă la Liceul „Da Vinci" din capitală, să participe la numeroase olimpiade și competiții în care a ieșit învingătoare. Ultimul trofeu este premiul special Oracle Academy în valoare de 5 000 $, obținut împreună cu Mădălina GRIZA, elevă la Liceul Teoretic „Orizont", în cadrul Concursului Internațional de Științe și Inginerie Regeneron ISEF 2021, la categoria System software. Concursul s-a desfășurat online în perioada 03 – 21 mai 2021 și a întrunit 1900 de elevi din 65 de țări.

În prezent, o aflăm pe Ana VIZITEV în S.U.A., fiind elevă în clasa a XI-a la Liceul Deerfield Academy. I-am solicitat interviul pe care îl propunem cititorilor.

- Ce este STEM? Cum s-ar descifra, pe înțelesul tuturor?

- **STEM** este un acronim pentru *știință, tehnologie, inginerie* și *matematică*. Aceste patru domenii se bazează pe inovare, rezolvarea problemelor și gândirea critică. STEM nu constă doar în material teoretic din cifre sau ecuații grele, dar și din procesul de aplicabilitate a cunoștințelor în viața reală.

- Când ai înțeles că te atrag științele exacte, că-ți place matematica?

- În clasa a V-a, din păcate, nu eram cea mai bună în materia dată. Aveam foarte multe goluri și neclarități care mă situau printre elevii cu cea mai mică medie la matematică. A venit ziua în care am decis să găsesc o soluție. Așa m-am trezit să lucrez sistematic asupra problemelor care îmi dădeau cele mai mari bătăi de cap. Mergeam după lecții la profesori și le puneam întrebări, la fel, am început să iau lecții adăugătoare. Prin multă muncă și dedicație am ajuns să fiu printre cele mai bune eleve din clasă.

Ana Vizitev

- Cât de greu a fost să faci acest salt?

- N-a fost ușor, am avut multe momente în care doream să mă dau bătută, dar ambiția m-a ajutat să trec peste aceste dificultăți. Adevărul este că puțini oameni au talent înnăscut la matematică, cheia spre succes constă în muncă zilnică și consacrare. Este important să găsești firul logic în acest obiect, iar atunci când o vei face, îți vei da seama că, de fapt, matematica este foarte ușoară. Ulterior, în clasa a VI-a, am făcut cunoștință cu fizica, materia de care m-am îndrăgostit cel mai mult. Fizica a fost ușoară, deoarece înțelegeam bine fenomenele și aveam un bagaj puternic cu unelte din matematică, ceea ce m-a ajutat.

- Care a fost prima ta olimpiadă, la ce obiect, cum te-ai descurcat?

- A fost la fizică, o experiență unică! Nu pot uita acea dimineață de ianuarie când am venit la olimpiada de sector. Aveam foarte mari emoții și eram înfricoșată, deoarece știam că sunt înconjurată de o mulțime de fete și băieți care, la fel ca și mine, au venit să-și demonstreze abilitățile. Nici numi mai amintesc acum ce-am avut de rezolvat și cât de bună am fost. Mi-au rămas în memorie doar emoțiile pe care le aveam.

- Cum a evoluat pasiunea pentru STEM, cum te-a ajutat să te formezi?

- Evoluția mea a fost una foarte lungă și interesantă. Pe parcurs, am înțeles că STEM nu înseamnă doar noțiuni teoretice care te ajută să câștigi un loc bun la olimpiadă, dar și o unealtă care, pusă în practică, poate schimba lumea. Aici fac referință la experiența mea de la olimpiadele de inginerie ca MoldSEF și ISEF, la care am participat. Acestea mi-au demonstrat: cunoștințele din cap pot crea o invenție care ulterior va avea un impact global.

- Știm că la doar 16 ani ai fondat organizația Feminismd. Ce te-a motivat s-o faci?

- De când mă țin minte, am fost o fire curioasă. Profesorii nu mai scăpau de întrebările mele: de ce e așa? cum funcționează asta? dar cum pot aplica aceste cunoștințe? etc. Pasiunea pentru STEM mereu a trăit în sufletul meu, iar manifestarea acesteia a început din clasa a VII-a, când am luat decizia de a participa la olimpiadele de științe exacte. Din păcate, deseori auzeam că științele reale nu sunt pentru fete și că băieții sunt mai capabili în acest domeniu. Atitudinea sexistă și discriminatorie din partea profesorilor ulterior a fost preluată de elevi. Din acest motiv, am avut o perioadă emoțională dificilă, plină de zbucium și ezitări referitor la visurile mele. Atunci mi-a venit această idee și am fondat, împreună cu prietena mea, organizația *Feminismd*, ce are ca scop promovarea valorilor feminismului și ale egalității de gen în Republica Moldova. În prezent, grupul nostru este format din fete și persoane non-binare (liceene) cu vârsta cuprinsă între 14-18 ani.

- Ce-și dorește cel mai mult astăzi Ana Vizitev?

- Doresc foarte mult să atingem egalitatea de gen în domeniul STEM. Îmi propun pe viitor să mă implic în proiecte ce ar combate discriminarea pe bază de gen în liceele din Republica Moldova. Eu cred că fetele își au locul în STEM.

- Ai un motto de care te conduci?

- STEM este un domeniu în care orice idee poate prinde viață.

- Așa să fie! Succes!

Consemnare: Eudochia VERDEȘ

Wunderkind
COPII - MINUNE
Nr. 1 (11)

MODEL DE URMAT

Povestea unui băiat timid care a ajuns SuperStar 2021

Alessandro MUCEA este elev în clasa a XII-a la Liceul „Petru Poni", profil economic, fiind originar din localitatea Cotu Vameș, județul Neamț, România (care este și baștina poetei Otilia Cazimir). N-a fost, nici pe departe, un răsfățat al sorții, deoarece a crescut fără să-i aibă alături pe mama și tata. Poate din această cauză se consideră foarte timid. Căldura părintească i-au dăruit-o inițial rudele, iar de la 11 ani s-a aflat în grija fratelui și a soției acestuia, mama lui aflându-se în Italia.

Era prin clasa a V-a când a înțeles că îi place să cânte. A fost impresionat de un moment emoționant de la TV: un tânăr care interpreta piesa „Je suis malade". Însă când a încercat să participe la un concurs muzical, i s-a spus că nu are voce. A fost foarte descurajat și timp de un an nu a mai cântat. Cu atât mai mult că nimeni din familia sa nu are înclinație spre muzică.

Abia în clasa a IX-a a decis să-și continuie pasiunea și s-a înscris în corul școlii. Apoi, susținut de o colegă de clasă, a luat legătura cu doi profesori de canto, Sergiu Rudich și Mihaela Tertelici, care l-au îndrumat să participe la SuperStar România. Avea 17 ani în momentul audițiilor, pe parcurs a împlinit 18 ani. „Mă tem foarte mult înainte să urc pe scenă. Tremur", declara Alessandro la audiții. Ghidat de profesorii săi, adolescentul a reușit să dea un suflu proaspăt cunoscutei piese „La Boheme" de Charles Aznavour, fără dramatism exagerat și fără acrobații vocale.

Clipul cu Alessandro a ajuns la 1,6 milioane de vizualizări, fiind cel mai urmărit din întreg concursul. Juriații au decis fără ezitare că are o voce minunată, cu un timbru vocal inconfundabil, și o atitudine superbă. Astfel, el devine favoritul la titlul de SuperStar România încă de la audiții. De la o etapă la alta, a câștigat încredere în forțele proprii, emoțiile devenind, treptat, constructive. A reușit să ajungă la inima publicului datorită talentului și perseverenței de care a dat dovadă. Pe lângă vocea excepțională, este de o modestie ieșită din comun, iar acest lucru l-a putut observa toată lumea, de-a lungul competiției.

Cel mai bun moment al lui **Alessandro MUCEA** la SuperStar România s-a produs în semifinala 4: după ce a interpretat piesa „Keeping me alive", de la Jonathan Roy, toți antrenorii s-au ridicat în picioare pentru a-l aplauda. Alessandro recunoaște că nici prin gând nu i-a trecut că se va califica în finală și, cu atât mai mult, că va câștiga Premiul Mare. „Trăiesc încă sentimentul că nu e adevărat și că eu, băiatul timid din satul Cotu Vameș, care mă emoționez încă în

Alessandro alături de profesoara sa Mihaela Tertelici

fața unei camere de luat vederi, sunt cel care a reușit performanța de a deveni „SuperStar".

De când a urcat pe scena acestui concurs, viața lui Alessandro s-a schimbat radical. A fost un efort uriaș, a fost o muncă asiduă, epuizantă, dar plină de satisfacții. Tânărul interpret spune că în aceste zile a reușit să se odihnească, dar și să-și facă planuri care sunt legate și de muzică, și de școală. Ele privesc studiul în domeniul muzical, dar și pregătirea de bacalaureat, examen esențial pentru o viitoare admitere la conservator.

Povestea lui **Alessandro MUCEA** a început la SuperStar, dar drumul în muzică nu se oprește aici: „Visul meu este să fac din muzică o carieră. Și acest lucru nu se poate face decât cu seriozitate".

Cor. „F. D."

Finaliștii Alessandro Mucea, Maria Juganaru, Alexandru Precup, Romina Apostol

Coordonator de pagină: **Eudochia VERDEȘ**

SĂ SCRIEM ȘI SĂ VORBIM CORECT!

Rubrică susținută de Gabriela MORARU Nr. 1 (9)

Anul Nou și revelionul

Două cuvinte au fost zilele trecute vedete: Anul Nou și revelion.

Primul, numele unei sărbători laice, a fost ortografiat când cu literă mare, când cu literă mică.

Trebuie să știm că numele sărbătorilor laice sau religioase, indiferent de cult, se scriu cu literă mare: Anul Nou, Crăciun, 1 Decembrie, Duminica Tomei, Înălțarea, 1 Mai, Învierea, Paștele, Patruzeci de Sfinți, Purim, Ramadam, Schimbarea la Față. Așa scrie la DOOM!

Al doilea cuvânt, care este un substantiv comun, are alte suferințe. El este pronunțat (nu de toată lumea, ce-i drept) „reveion”, adică franțuzit.

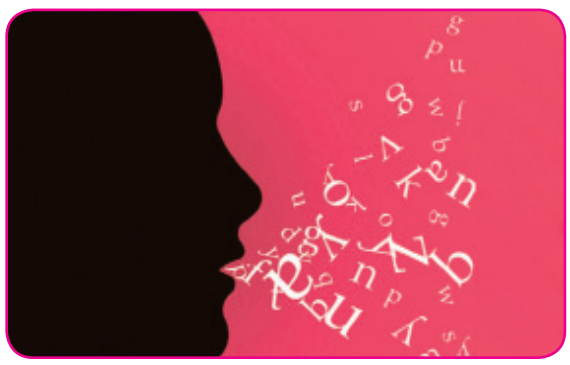

În limba română, în general, se citește cum se scrie: „revelion”.

Atât ortografia, cât și pronunțarea corectă FAC BINE LA LIMBĂ! Acum și LA MULȚI ANI!

Mihai Eminescu

Un jurnalist de la TVR n-a pierdut prilejul să-și exprime părerea despre poetul național. Citând din poezia de tinerețe „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie” face afirmația următoare: „Doar la 17 ani a compus această poezie fabuloasă!”(15.01.2022, TVR1)

Nu știu ce adjective va folosi domnul jurnalist când va citi și cita versuri din „Odă (în metru antic)” sau „Glossă”. Ce va spune despre capodopera „Luceafărul”?

La 17 ani, Eminescu este tributar înaintașilor ca orice poet tânăr, mai ales poeților pașoptiști. Acum își exersează uneltele. Acum face risipă de epitete. Acum nu este preocupat să cizeleze un vers. Acum nu caută cu ardoare cuvântul „ce exprimă adevărul”.

Dar se vede din poezia lui de tinerețe că avem de-a face cu un poet de vocație.

Citiți poezia lui Eminescu și vă veți cunoaște mai bine! Dar nu este suficientă o singură zi pentru asta!

EMINESCU FACE BINE LA LIMBĂ!

Interpreți preferați

Talent și eleganță în chipul unei artiste

Cleopatra Stratan este o celebră cântăreață, născută pe 6 octombrie 2002 în orașul Chișinău. Este fiica interpretului Pavel Stratan și a mers cu încredere pe urmele tatălui său. La doar trei anișori, a lansat prima sa piesă, „Ghiță”, cucerind inimile tuturor celor mici și mari nu doar în țară, dar și peste hotare.

După multe piese și videoclipuri realizate, în anul 2008 lansează un nou album, dar și propria păpușă. În anul 2009, a fost inclusă în topul copiilor-minune, fiind notată cu locul IV. După o perioadă îndelungată în care nu se mai auzea mai nimic despre mica artistă, în toamna anului 2017, Cleopatra își face auzită vocea cu piesa „Mami”, interpretată împreună cu fratele ei, Cezar, iar în 2018 tânăra cântăreață apare cu single-ul „Te las cu inima”. Atunci, afișa deja imaginea adolescentei drăguțe și tot showbiz-ul de la Chișinău și din România era uimit de transformarea ei.

Astfel viața Cleopatrei Stratan a fost presărată cu momente prin care și-a uluit fanii și nu numai. În sfârșit, l-a găsit pe „Ghiță”, interpretul Edward Sanda, împreună lansând câteva piese, împărtășindu-și povestea de dragoste. Printre cele mai renumite piese ale artistei sunt „Ciocolata”, „La ușa mea”, „Vorba de tine”, „O mie de flori” și multe altele, care îți ating sufletul datorită unui farmec deosebit.

Renata CUPCEA

Sugestii de lectură

Aforismul prozopoematic sau drumul gândului spre Înaltul Cuvântului...

*Obișnuința de a gândi altfel este nici pe departe o bravadă sau o meteahnă, ci, mai degrabă, o stare de a fi tu însuți.

Nicolae SCHIȚCO

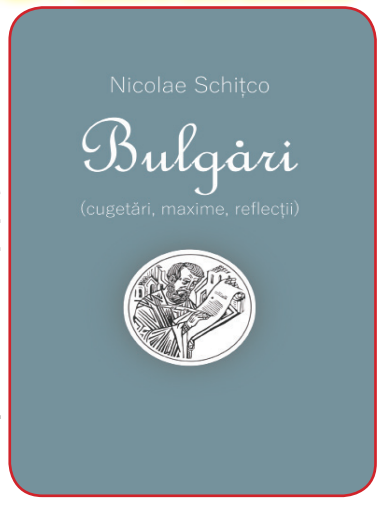

Racordate la mișcarea poeziei și a prozei actuale (de acasă și nu numai), meditațiile (reflecțiile poetice sau epice, reflexive sau esopice și incisive etc.) dlui Nicolae Schițco îmbină cu precauție și intuiție „cearta”/„gâlceava înțeleptului cu lumea”, cantemirean și călinescian vorbind. Considerate multe dintre „aschiile” pe apucate ale volumului „Bulgări” poeme într-un vers (gen celor pillatiene și nu doar...) sau replici ori ochiri retrospective asupra unor norme comportamentale, ori asupra unor moduri de a înțelege dialectica lucrurilor, determinate de anumete realizări de moment sau de când lumea, autorul – cu voia sau fără de voia Domniei Sale – pe încetul încearcă să polemizeze – și de ce nu?... – cu un concept respectiv ori altul de care s-a făcut și se mai face uz în universul liric și epic, aforistic autohton și nu numai.

Privit în ansamblu, volumul aforistic „Bulgări” relevă, ca și precedentul „Duminica gândurilor”, un luptător pentru verticalitatea morală și spirituală a cetățeanului, a constituției lui național-universale.

Structurată, așadar, în jurul ideii de Om și de Țară, cu toată aria lor complexă, de motive și de principii etico-civice și estetice, definitivamente, cartea jinduind „bulgării de lumină” ai artei poetice eminesciene, vorba vine, conturează prin „ABC”-ul ei ideatico-tematic revelator o încercare de a detrona schematismul ideologico-pedagogic de altădată axat pe o serie falsă de „valori” pansovietice/pansocialiste/internaționaliste, legate de „dictatura proletariatului” chipurile, dar care neglijau sub orice aspect valorile naționale, nu mai zicem de cele creștine și divine, întâi-stătătoare în creșterea, formarea și dezvoltarea propriu-zisă a individualității umane. De unde și certitudinea autorului că „lumina și întunericul mereu se iau la harță”.

De la idee la panidee, de la revoltă la revoluție și de la evoluție la re-evoluție aforisticul are a trece prin tot ce face rostul scrisului („Universul ne-a îmbrățișat pentru a percepe mai bine trăirile noastre” sau „Doar atunci vei deprinde omenia, când vei observa omul” ori „Apropie-te fără frică de oamenii cei înțelepți, că proștii singuri vor da peste tine” și „Nimic mai neplăcut ca „frumusețea”, care se complace în a se contempla”).

Cuvintele-titlu îl scutesc neîndoios de-o lungă și obositoare reprezentare a lucrurilor topite în materia meditațiilor care se transformă pe parcurs într-un dicționar de maxime comentat, cum procedase, de altfel, pe timpuri însuși marele Tudor Vianu. În mare, economia verbal-aforistică este una organică și dimensional-plastică, legată intim de problematica însuflețită din perspectiva discernerii critice și atitudinal-personale întotdeauna încoronând gândirea propriu-zisă, iluminată de-un sentiment (al Patriei, al Neamului, al Omului din om, dostoievskian vorbind), cu o replică fundamentală pe trăirea adevărului de sine și de lume, tăioasă prin felul esopic de a spune lucrurilor pe nume. Reprezentative sunt, mai cu seamă, meditațiile auctoriale care țin de universul sociouman, psihologic, sufletesc, de trăirile individuale și personalizate referitoare la anume stări de fapt dictate de însăși drama existențială a evoluției-involuției pendulând între adevăr și minciună. Pe mai departe, reflecțiile schițcoene developează din interior nemulțumirile sufletești ale gânditorului pornit la drumul metaforei ca bulgărul de zăpadă din dealul suferințelor noastre secular-milenare și ajuns pe la apusul de soare al conștiinței de noi pe nou, tocmai în Valea Plângerii românești dezmoștenite de duh și de soartă și destărată și împilată în propria-i casă de cei fără credință ce s-au lățit peste noi ca nomazii uitând de pedeapsa lui Dumnezeu care „nu bate cu bățul”.

Citite și recitite sub un atare unghi de vedere, reflecțiile „Bulgărilor” sunt stimulatoare și revelatoare de sugestii și replici, de asociații neașteptate și spontane vădind caracterul luptător al scriitorului care pune preț pe adevărul creației și pe creația acestuia de ieri, de azi și dintotdeauna. Se vede că Adevărul se plătește îndelung răbdător de mai multe generații epocale, secular-milenare. De aceea Nicolae Schițco în meditațiile sale îmbrăcate în veșmintele tradiționale și naționale ale ethosului de fapt tălmăcește cu mijloacele prozei și poeziei (eseistic și metaforic) dragostea nemărginită față de viața literaturii și de literatura vieții la români Aici și Acum din perspectiva divină și socioumană a Cuvântului originar-original iluminat de Cer și Adevăr. Nicolae Schițco demonstrează că trăirile sale sunt personalizate și poartă realmente pecetea numelui său propriu cucerit și cristalizat pe drept dinspre Înaltul Cuvântului. De unde dialogul cu sine și cu lumea este unul ce relevă esențialmente că s-a întâmplat sub imperiul inspirației cinstind condiția cărții și a gândurilor de duminică, mărturisitoare și înainte mergătoare făcând lumină în mersul lucrurilor și problemelor legate de spațiu și timp, de credință și de ființă, de verticalitate și de moralitate dinspre adevăr și spiritualitate.

Mesajul ideatic și tropic al volumului de o ținută civică expresă divulgă un caracter și un slujitor onest și modest, un om dintr-o bucată școlit la tezaurul cultural-artistic național și universal, neuitând de creația divină întâi-stătătoare fără de care e de neînchipuit evoluția și re-evoluția scrisului contemporan, aspirația lui la Înaltul Cuvântului deic. Aforistul izbutește cu certitudine „să înflăcăreze darul”, cu care l-a înzestrat Domnul, biblic vorbind. Curajul de a fi diferit, de a fi el însuși, fără „a-și întoarce urechea de la adevăr” îl vor menține în făgașul atitudinal-personal și opțional al căutării de sine și de lume din orice perspectivă socioumană a Clipei. „Bulgării” astfel converg spre imensitatea dorului de a se traduce în cuvinte, în imagini și idei generatoare de sugestii polivalente îmbrăcate în veșmântul tropic și esopic al zicerii de sine, aforismul dovedindu-se tărâmul său miraculos și radios, ludic și imnic, dacă nu rapsodic.

Tudor PALLADI

Pagina apare cu sprijinul Uniunii Artiştilor Plastici din R. Moldova

Magia sărbătorilor de iarnă

Sărbătorile de iarnă sunt așteptate cu mare entuziasm de toată lumea, indiferent de vârstă. „Zăpada provoacă niște reacții care te duc direct la emoțiile copilăriei”, afirma Andy Goldsworthy. Gândul la obiceiuri şi tradiție, la cadourile lui Moş Crăciun şi colinde, la mirosul de brad, la vacanță și zăpadă aduce bucurie în sufletul fiecăruia dintre noi, ne amintește cu precădere de emoția împodobirii bradului, de lustruitul ghetelor în aşteptarea lui Moș Nicolae, de tot ce e specific acestor zile minunate, de neuitat.

În ajunul Crăciunului, în incinta Liceului Teoretic „O. Ghibu” a fost organizată expoziția-concurs online de pictură și grafică cu genericul „Magia sărbătorilor de iarnă”. Aceasta a avut drept scop stimularea și valorificarea potențialului artistic al elevilor cu implicarea lor în realizarea unor lucrări cu utilizarea diverselor tehnici şi materiale. Obiectivele concursului au ţinut de identificarea, promovarea şi susținerea copiilor cu aptitudini în domeniu, cultivarea expresivității și sensibilității creative, dezvoltarea competenței şi imaginației lor. Expoziția a cuprins 52 de lucrări semnate de elevii din clasele cu profil arte plastice, executate în tehnici diverse (poate fi vizitată pe site-ul oficial al liceului). Au participat: **Delia Ţarălungă, Riana Cazanciuc, Sofia Maşcauţan, Alexandra Macovei, Livia Vrabie, Gabriel Bargan, Andreea Cârlig, Matei Roibu, Mirela Tarasenco, David Ciulcov, Sanda Godea** ş.a.

Crăciunul e magie, bunătate şi dăruire şi acea căutare veşnică a copilului din noi. Prin organizarea acestui eveniment cultural ne-am propus să împărtășim împreună bucuria sărbătorilor de iarnă, exprimându-ne înaltele trăiri întru deplina susţinere a acestor copii talentați, ale căror lucrări vorbesc de obiceiurile şi tradiţiile moştenite cu drag de la înaintaşi.

Obiceiul şi tradiţia au fascinat mereu atât copilul, cât şi vârstnicul, făcând ca aceştia să-şi trăiască viaţa spirituală şi visul într-un frumos echilibru cu forţele imaginaţiei şi ale acţiunilor lor reale. Fiece creaţie a participanţilor la această expoziţie ne atrage prin simplitatea şi armonia liniei, a formelor şi culorilor ce revarsă o energie benefică, invitându-ne într-o lume plină de basm, lumea copilăriei, a esenţelor estetice. Prin creațiile lor, elevii exprimă felul în care simt, gândesc şi văd lumea înconjurătoare cu toată paleta sa coloristică. De altfel, pictura e fereastra larg deschisă ce dă imaginaţiei lor aripi, iar visurilor, contur şi împlinire. Aşadar, să-i învăţăm pe copii să păstreze această fereastră deschisă, pentru a primi mereu în suflet lumină, prospeţime şi căldură.

Diana PŞENEAC,
profesoară de
educație plastică,
grad didactic I

mun. Chişinău,
Liceul Teoretic „O. Ghibu”

Cu Pluguşorul. Desen de Mirela Tarasenco

Omuleții de zăpadă. Desen de Gabriel Bargan

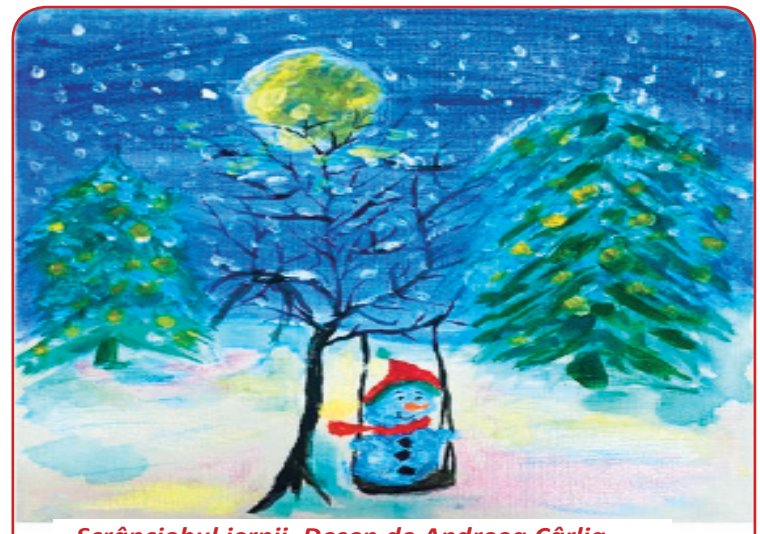

Scrânciobul iernii. Desen de Andreea Cârlig

În munți. Desen de Matei Roibu

La geam. Desen de Alexandra Macovei

Vecinii. Desen de Livia Vrabie

Coordonator de pagină: ***Lidia UNGUREANU***

DIRECTOR – REDACTOR-ŞEF
Ion ANTON

ECHIPA REDACȚIONALĂ: Octombrina ONOFREI (secretar general de redacție); Mariana GABURĂ (redactor-coordonator de emisie); Rodica PROCA (contabil-șef); Cristina COVRIG (secretar-tehnoredactor); Lidia UNGUREANU (literatură, artă și educație estetică); Eudochia VERDEȘ (scrisori; preocupările adolescenților); Ludmila MOVILĂ, Renata CUPCEA (actualitate școlară și organizații obștești pentru copii); Viorel ONOFREI (șofer-expeditor)
Tel.: redactor-șef – 022-23-37-78; anticamera – 022-23-43-28; contabila – 022-23-36-77; secțiile: 022-23-41-95; secretariat - 022-22-52-49.

Procesare computerizată: “FLORILE DALBE”

“Florile dalbe” index PM 21238
str. Puşkin, 22, Casa Presei, 2012, or. Chişinău
E-mail: contact@floriledalbe.md

Instituţia Publică Publicaţia Periodică Săptămânalul “Florile Dalbe”
Fondator: Ministerul Culturii al Republicii Moldova.
Reînregistrată la Camera Înregistrării de Stat cu nr. 1003600093431 din 11 august 2008

Tipărit la F.E.-P. “Tipografia Centrală”, Chişinău, str. Florilor, 1

Com. nr. 6712
Tiraj - **1700** ex.

9 771857 385107